

Centralna tehniška knjižnica Univerze v Ljubljani

Trg republike 3, 1000 Ljubljana, p.p. 90/II, Slovenija
telefon: (01) 2514 072, faks: (01) 425 66 67, E-pošta: post@ctk.uni-lj.si

PROGRAM DELA CENTRALNE TEHNIŠKE KNJIŽNICE UNIVERZE V LJUBLJANI ZA LETO 2021

Direktor: mag. Miro Pušnik

PROGRAM DELA SO PRIPRAVILI:

- splošni del: mag. Miro Pušnik na osnovi programov dela oddelkov, ki so jih pripravili mag. Darja Vajs, Tatjana Intihar, dr. Uroš Kunaver, Tomaž Fidler, Vesna Kalabić;
- kadrovski načrt: Vesna Kalabić;
- finančni načrt: Vesna Kalabić;
- načrt ravnanja s stvarnim premoženjem: Tomaž Fidler in Vesna Kalabić.

Navodila za pripravo Programa dela za leto 2020 smo prejeli 15. 12. 2020.

Strokovni svet CTK je dokument obravnaval na svoji 6. dopisni seji 15. 1. 2021.

Svet CTK je dokument sprejel na svoji 3. dopisni seji 19. 1. 2021.

Ljubljana, januar 2021

Kazalo

1	PROGRAM DELA ZA LETO 2021.....	1
1.1	POSLANSTVO IN VIZIJA.....	1
1.2	PREDSTAVITEV ZAVODA.....	2
1.2.1	<i>Sredstva, s katerimi zavod razpolaga</i>	3
1.2.2	<i>Zbirka knjižničnega gradiva</i>	4
1.2.3	<i>Prostori in oprema knjižnice</i>	4
1.2.4	<i>Uporabniki knjižnice</i>	5
1.2.4.1	<i>Uporabniki</i>	5
1.2.4.2	<i>Člani knjižnice</i>	6
1.2.4.3	<i>Obisk knjižnice</i>	6
1.2.4.4	<i>Registrirani aktivni člani</i>	6
1.2.4.5	<i>Uporabniki storitev digitalne knjižnice</i>	6
1.2.5	<i>Opis organiziranosti CTK</i>	7
1.2.5.1	<i>Organi CTK</i>	7
1.2.5.2	<i>Notranja organizacija CTK</i>	9
1.2.5.3	<i>Pravice, obveznosti in odgovornosti javnega zavoda v pravnem prometu ter zastopanje</i>	12
1.2.5.4	<i>Delovni čas knjižnice</i>	12
1.2.6	<i>Analiza poslovnega okolja</i>	13
1.2.6.1	<i>Mednarodno okolje</i>	13
1.2.6.2	<i>Slovensko okolje</i>	16
1.2.6.3	<i>Raziskovalno okolje</i>	17
1.2.6.4	<i>Visokošolsko okolje</i>	18
1.2.6.5	<i>Okolje Univerze v Ljubljani</i>	19
1.2.6.6	<i>Značilnosti slovenskega knjižničarstva</i>	19
1.2.6.7	<i>Okolje uporabnikov</i>	20
1.3	USMERITVE IN CILJI.....	23
1.3.1	<i>Zakonske in druge pravne podlage</i>	23
1.3.2	<i>Dolgoročni cilji</i>	25
1.3.2.1	<i>Vsebinski sklop: CTK – odprt prostor za inovativno študijsko skupnost</i>	26
1.3.2.2	<i>Vsebinski sklop: CTK – partnerstvo v odprti integrirani nacionalni izobraževalni in raziskovalni infrastrukturi</i>	29
1.3.2.3	<i>Vsebinski sklop: CTK – vozlišče znanja in tehnologij</i>	34

1.3.2.4	<i>Vsebinski sklop: Rešitev prostorske problematike.....</i>	36
1.3.3	<i>Kratkoročni cilji in naloge za leto 2021.....</i>	37
1.3.3.1	<i>Vsebinski sklop: CTK – odprt prostor za inovativno študijsko skupnost – kratkoročni cilji v letu 2021</i>	37
1.3.3.2	<i>Vsebinski sklop: CTK – partnerstvo v odprti integrirani nacionalni izobraževalni in raziskovalni infrastrukturi – kratkoročni cilji v letu 2021.....</i>	40
1.3.3.3	<i>Vsebinski sklop: CTK – vozlišče znanja in tehnologij – kratkoročni cilji v letu 2021.....</i>	42
1.3.3.4	<i>Vsebinski sklop: CTK – rešitev prostorske problematike – kratkoročni cilji v letu 2021</i>	44
1.3.3.5	<i>Načrt delovanja v času epidemije COVID-19 in ponovne vzpostavitve storitev po izteku epidemije</i>	44
1.3.3.6	<i>Mednarodna dejavnost.....</i>	45
1.3.3.7	<i>Upravne in kadrovske naloge.....</i>	45
1.3.3.8	<i>Naloge na področju finančnega poslovanja</i>	46
1.3.3.9	<i>Upravljanje z nepremičninami v lasti Republike Slovenije</i>	48
1.3.3.10	<i>Naloge direktorja</i>	48
1.3.3.11	<i>Izobraževanja in usposabljanja zaposlenih v letu 2021</i>	49
1.3.3.12	<i>Delovni koledar za leto 2021: izposoja, čitalnica in prosti pristop ..</i>	49
1.3.4	<i>Investicije in nakup opreme.....</i>	50
1.3.5	<i>Investicijsko vzdrževanje v letu 2021.....</i>	50
1.3.6	<i>Kadrovska politika in kadrovski načrt v letu 2021</i>	50
1.4	POVZETEK POROČILA O DOSEŽENIH CILJIH IN REZULTATIH ZAVODA ZA LETO 2020.....	51
1.4.1	<i>Povzetek ocene realiziranih ciljev</i>	51
1.4.2	<i>Delo knjižnice v času COVID-19</i>	55
1.4.3	<i>Poročilo o kadrovski politiki</i>	57
1.4.4	<i>Povzetek poročila o finančnih rezultatih.....</i>	58

1 PROGRAM DELA ZA LETO 2021

1.1 POSLANSTVO IN VIZIJA

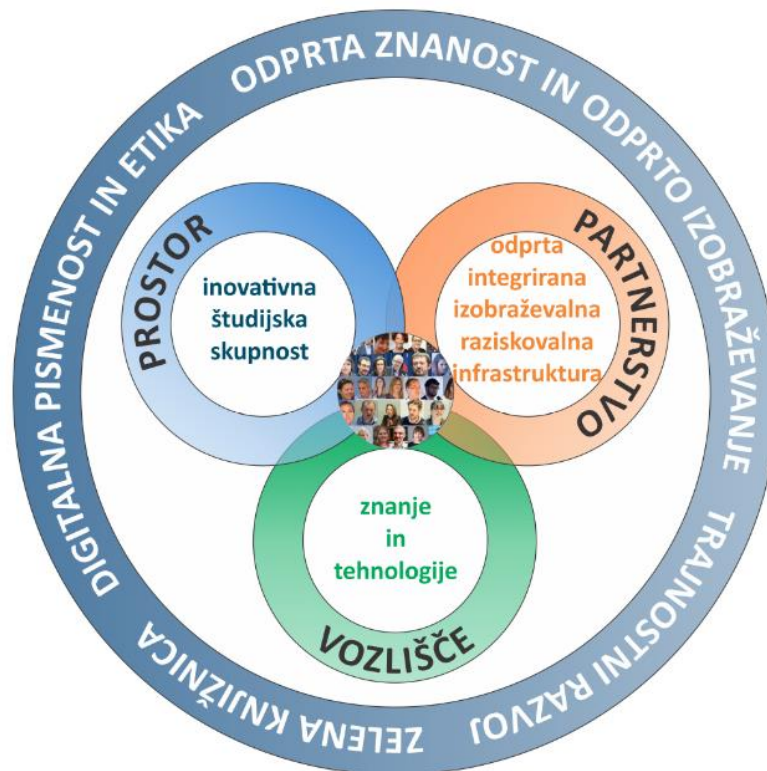
CTK je javna knjižnica, ki bo s svojimi viri in storitvami odprta najširšemu krogu uporabnikov. S svojim delovanjem bo podpirala kakovostno izobraževanje, razvoj in raziskovalno dejavnost v Republiki Sloveniji. Še posebej se bo osredotočila na izvajanje teh dejavnosti za potrebe študentov in visokošolskih učiteljev Univerze v Ljubljani.

Poleg podpore pridobivanju znanja in izvajanju raziskovalne dejavnosti bo knjižnica s svojim delovanjem spodbujala pridobivanje drugih veščin uporabnikov: veščin informacijske pismenosti, veščin internetne pismenosti, veščin uporabe sodobnih tehnologij, veščin poštene in etične uporabe ter razširjanja informacij kot tudi veščin medsebojnega spoštovanja ter spoštovanja drugačnosti pri uporabi sodobnih komunikacijskih kanalov.

Knjižnica se bo s svojim delovanjem zavzemala za pošteno in odprto znanost, ki bo vsakomur omogočila dostop do raziskovalnih rezultatov. Spodbujala bo povezovanje vseh uporabniških skupin in uporabnikov – študentov, učiteljev, raziskovalcev, strokovnjakov in drugih.

Knjižnica se bo aktivno vključevala v vzpostavitev in upravljanje različnih nacionalnih infrastruktur in projektov na področju izobraževanja, razvojne in raziskovalne dejavnosti. Pri tem bo s svojim delovanjem spodbujala povezovanje in partnerstvo različnih organizacij pri razvoju storitev.

S svojim delovanjem bo knjižnica podpirala trajnostni razvoj skupnosti ter programe zelenega razvojnega preboja.

Slika 1: Vizija CTK

1.2 PREDSTAVITEV ZAVODA

Po 6. členu Sklepa o ustanovitvi javnega zavoda Centralna tehniška knjižnica Univerze v Ljubljani (Uradni list RS 60/2003, dopolnitve: Uradni list RS, št. 44/07, Uradni list RS 90/2010) CTK opravlja naslednje dejavnosti:

a) kot javno službo izvaja:

- podporo študijskemu in raziskovalnemu procesu z izvajanjem knjižnične dejavnosti predvsem za študente, visokošolske učitelje in visokošolske sodelavce ter z izvajanjem konzorcijske nabave elektronskih informacijskih virov in upravljanjem konzorcijev za visokošolske, raziskovalne in druge organizacije v Republiki Sloveniji,
- sistematično zbiranje, obdelovanje, hranjenje in posredovanje knjižničnega gradiva (knjige, revije, disertacije, raziskovalne naloge, standardi, patenti, zbirke podatkov) v tiskani in elektronski obliki,
- zagotavljanje dostopa do knjižničnega gradiva in elektronskih informacijskih virov,
- izdelovanje knjižničnih katalogov, podatkovnih zbirk in drugih informacijskih virov,

- posredovanje informacij s tehničnega in naravoslovnega področja,
- pridobivanje, usposabljanje ter informacijsko opismenjevanje uporabnikov,
- sodelovanje v programih informacijskega opismenjevanja visokošolskih zavodov,
- organiziranje seminarjev ter strokovnega izpopolnjevanja knjižničarjev, študentov ter drugih uporabnikov,
- medknjižnično izposajo ter posredovanje dokumentov,
- drugo bibliotekarsko, dokumentacijsko in informacijsko delo.

b) poleg javne službe javni zavod opravlja še:

- raziskovalno in razvojno delo na področju bibliotekarstva in informacijske znanosti,
- opravlja druge informacijske storitve,
- zalaga, izdaja, tiska ter prodaja knjige in druge publikacije s področja svoje dejavnosti,
- organizira posvetovanja,
- fotokopira in opravlja druge oblike razmnoževanja,
- nudi zainteresiranim storitve v okviru svoje dejavnosti.

1.2.1 Sredstva, s katerimi zavod razpolaga

PRIHODKI V 2020 PO DENARNEM TOKU		
VRSTE PRIHODKOV	ZNESEK PRIHODKOV (EUR)	DELEŽ %
Prihodki iz sredstev javnih financ	4.761.820,86	99,89
Drugi prihodki za izvajanje javne službe	52.858,34	0,1
Prihodki od prodaje blaga in storitev na trgu	3.746,43	0,01
SKUPAJ	4.818.425,63	100

Preglednica 1: Finančna sredstva CTK v letu 2020 – po denarnem toku

1.2.2 Zbirka knjižničnega gradiva

VRSTA GRADIVA	stanje 31.12.2019	Pridobljeno 2020	Odpis 2020	urejanje stare zaloge 2020	stanje 31.12.2020	Indeks
Monografije skupaj	93.637	1.086	125	-61	94.537	100,96
Periodične publikacije (letniki)	36.199	723	1.136	51	35.837	99,00
Standardi	37.419	209	913	0	36.715	98,12
Neknjižno gradivo skupaj	977	43	0	-7	1.013	103,68
Skupaj	168.232	2.061	2.174	-17	168.102	99,92

Preglednica 2: Knjižnična zbirka CTK na dan 31. 12. 2020

1.2.3 Prostori in oprema knjižnice

Knjižnica domuje od leta 1994 v najetih prostorih na Trgu republike 3 v stolpnici TR 3, kamor se je preselila, ko je Republika Slovenija prodala svojo nekdanjo vilo na Tomšičevi 7. Prvo pogodbo o najemu je sklenil Servis skupnih služb Vlade RS. Površina prostorov v TR 3 znaša neto 2528,54 m², od tega je 630,58 m² skladišč, okrog 1100 m² prostega pristopa s čitalnicami, okrog 700 m² pisarn. Lokacija knjižnice je sorazmerno dobra, saj velik delež obiskovalcev prihaja s fakultet vzdolž Aškerčeve ceste. Prostori so le delno primerni za izvajanje knjižnične dejavnosti, saj je bil prostor prvotno namenjen za opravljanje drugih dejavnosti. Površina čitalnic in računalniških učilnic je premajhna, poglobitni problem pa je tudi premajhno število študijskih mest. Del skladiščnih prostorov je zaradi vlage neprimeren za skladiščenje knjižničnega gradiva. Knjižnica upravlja še s stanovanjem površine približno 56 m² na Adamičevi ulici 10 v Ljubljani.

Knjižnica je slabo opremljena s knjižničnim pohištvo, ki je iz leta 1993 in bi ga morali v celoti zamenjati. Večina pohištva je zastarano, računalniška oprema pa se zaradi manjših vlaganj v zadnjih sedmih letih ni obnavljala ustrezno. V knjižnici je 43 računalnikov, ki so na voljo uporabnikom za uporabo informacijskih virov in ostalih storitev. V CTK sta na voljo tudi brezžični omrežji Eduroam in LIBROAM. Zaradi zgostitve postavitve gradiva v skladišču je bil leta 2006 del polic nadomeščen s kompaktnimi premakljivimi policami, še večji del pa v letu 2007.

V letu 2020 smo v bivši sobi medknjižnične izposoje uredili prostor za učno delavnico, za sestanke in prezentacije ter delovanje različnih uporabniških skupnosti.

Tudi v letu 2021 bomo v sodelovanju s pristojnimi na Ministrstvu za izobraževanje, znanost in šport (MIZŠ) izvajali aktivnosti za reševanje prostorskega problema. Ocenjujemo, da bi knjižnica potrebovala približno še enkrat več čitalniških mest, da bi v celoti zadostili potrebam naših uporabnikov. Glede na potrebe uporabnikov je obstoječa površina za izvajanje funkcije univerzitetne knjižnice za potrebe Univerze v Ljubljani (dalje UL) CTK premajhna za okoli 2000 m² oz. za okoli 300 čitalniških mest. Problem je tudi funkcionalnost prostora, saj trenutno nimamo možnosti uporabe študijskih sob za skupinsko učenje, učnih laboratorijev in podobno.

1.2.4 Uporabniki knjižnice

1.2.4.1 Uporabniki

Uporabniki knjižnice so večinoma študentje UL, ki predstavljajo okoli 80 % vseh uporabnikov. Najpomembnejši segmenti uporabe knjižnice so:

- izposoja gradiva,
- uporaba storitev digitalne knjižnice,
- študij v prostorih knjižnice.

Naš cilj je, da bi bila knjižnica dostopna čim večjemu krogu uporabnikov. V ta namen želimo s ponudniki literature in informacijskih virov dosegati licenčne režime, ki omogočajo dostop najširšemu krogu uporabnikov. Po 4. členu Uredbe o osnovnih storitvah knjižnic (Ur. l. RS št. 29/2003) so uporabniki CTK tisti, ki pridejo v prostore CTK (v čitalnice, informacijske centre, medknjižnično izposajo, v predavalnico/učilnico), in pa tisti, ki uporabljajo spletne storitve na daljavo (elektronske revije, elektronske knjige, elektronske slovarje, podatkovne zbirke in ostale licencirane informacijske vire v spletnem okolju) tudi z uporabo t. i. IP-avtentikacije¹. Ker knjižnica upošteva načela univerzalne in čim lažje dostopnosti do dokumentov, vsebin ali informacij, za tovrstno uporabo virov in storitev ne zahteva včlanitve v knjižnico, ampak zadošča že dostop do računalnikov z IP-številkami, s katerih lahko uporabniki v skladu z licenčnimi določili uporabljajo različne elektronske informacijske vire. Tako mnogi uporabniki, npr. študenti in

¹ To pomeni, da se profesorjem, raziskovalcem in ostalim zaposlenim v organizacijah, vključenih v konzorcije CTK, za uporabo elektronskih virov in storitev CTK ni potrebno vpisovati v knjižnico, če želijo omenjene vire in storitve uporabljati iz računalnikov v IP-okolju ene izmed organizacij. Za dostop od doma morajo uporabiti sisteme, ki jih posamezne organizacije uporabljajo za oddaljeni dostop in so z gesli povečini vezani na knjižnice.

profesorji na fakultetah, uporabljajo elektronske informacijske vire, ki jih zagotavlja CTK, na način, da sploh ne vedo, da uporabljajo storitve CTK. Zato ne moremo natančno ugotoviti števila uporabnikov. Prav tako ne poznamo natančnega števila uporabnikov v konzorcijskih članicah. Zato lahko število dejanskih in potencialnih uporabnikov le zelo grobo ocenimo. Ocenjujemo, da je dejansko število uporabnikov storitev CTK okrog 40.000, doseg storitev digitalne knjižnice pa presega 90.000 uporabnikov.

1.2.4.2 Člani knjižnice

Po pogodbi z UL o zagotavljanju knjižničnih storitev in načinu obračunavanja članarine-vpisnine na osnovi enotne študentske knjižnične izkaznice ter v skladu z Uredbo o osnovnih storitvah knjižnic imajo vsi študenti UL po pogodbi z UL o zagotavljanju knjižničnih storitev in načinu obračunavanja članarine na osnovi enotne študentske knjižnične izkaznice že vnaprej poravnano članarino v CTK. CTK je v letu 2020 pridobil članarino za 37.615 članov (vpisanih študentov v različne študijske programe UL v šolskem letu 2019/2020) ter 952 za druge člane.

1.2.4.3 Obisk knjižnice

Število obiskov knjižnice v letu 2020 je bilo okoli 96.000.

1.2.4.4 Registrirani aktivni člani

Med registrirane aktivne uporabnike štejemo le tiste, ki imajo vsaj eno transakcijo registrirano s sistemom COBISS v tekočem letu. V letu 2020 je CTK imel 3.682 aktivnih uporabnikov, od tega okrog 58 % študentov. Na novo vpisanih članov v letu 2020 je bilo 752.

1.2.4.5 Uporabniki storitev digitalne knjižnice

V letu 2020 smo imeli okoli 2 milijona posameznih uporab različnih elektronskih informacijskih virov CTK (vpoglede v zapise baz podatkov, v članke e-revij, v poglavja e-knjig, v uporabo e-slovarjev). Od tega smo beležili okoli 1,7 milijona uporab celotnih besedil elektronskih revij in elektronskih knjig, ki v strukturi izdatkov za elektronske informacijske vire predstavljajo največji izdatek.

1.2.5 Opis organiziranosti CTK

1.2.5.1 Organi CTK

Organi CTK so določeni v 8. členu Sklepa o ustanovitvi javnega zavoda Centralna tehniška knjižnica Univerze v Ljubljani (Uradni list RS 60/03 s spremembami in dopolnili).

Organi javnega zavoda so:

- svet zavoda,
- direktor,
- strokovni svet,
- drugi organi, določeni s statutom zavoda.

Organ upravljanja javnega zavoda je svet zavoda. Svet CTK šteje sedem članov, od tega:

- tri predstavnike ustanovitelja,
- dva predstavnika UL,
- enega predstavnika uporabnikov knjižnice – študenta,
- enega predstavnika delavcev zavoda.

Svet zavoda določa:

- poslovno politiko in ukrepe za njeno izvajanje,
- finančni načrt javnega zavoda,
- načrt investicij in investicijskega vzdrževanja;

sprejema:

- letne in večletne programe dela in poročila o njihovi uresničitvi,
- statut javnega zavoda,
- interne akte o delovnih razmerjih,
- letno poročilo javnega zavoda,
- cenik storitev javnega zavoda,
- poročilo direktorja javnega zavoda;

odloča:

- o prodaji in nabavi osnovnih sredstev;

imenuje in razrešuje:

- direktorja javnega zavoda;

predlaga:

- ustanovitelju spremembo dejavnosti

ter opravlja druge naloge v skladu s predpisi, tem sklepom in statutom.

Svet zavoda mora pridobiti soglasje ustanovitelja k statutu, letnemu programu dela in finančnemu načrtu javnega zavoda. O načinu razpolaganja s presežkom prihodkov nad odhodki odloča ustanovitelj na predlog sveta zavoda. Seja sveta zavoda je sklepčna, če je navzoča večina njegovih članov, sklepe pa sprejema z večino glasov navzočih članov. Za sprejem statuta in drugih splošnih aktov javnega zavoda, letnega programa dela in finančnega načrta je potrebna večina glasov vseh članov sveta zavoda.

Direktor:

- organizira in vodi delo ter poslovanje javnega zavoda,
- vodi strokovno delo javnega zavoda,
- predstavlja in zastopa javni zavod,
- predlaga poslovno politiko in ukrepe za njeno izvajanje,
- odgovarja za zakonitost dela,
- sprejema splošne akte, za katere ni pristojen drugi organ po zakonu ali po sklepu o ustanovitvi,
- organizira in usklajuje delovni proces,
- skrbi za izvajanje odločitev sveta zavoda,
- predlaga program dela,
- daje poročilo o delu in poslovanju,
- skrbi za materialno in finančno poslovanje,
- odloča o disciplinski odgovornosti delavcev,
- določi sistemizacijo delovnih mest,
- opravlja druga dela v skladu s predpisi, s sklepom o ustanovitvi in statutom.

Strokovni svet sestavlja osem članov, ki jih imenuje svet zavoda. Štiri člane imenuje na predlog direktorja izmed delavcev javnega zavoda, ki opravljajo nosilne poklice, in zunanjih strokovnjakov s področja dela javnega zavoda, ostale člane pa na predlog ustanovitelja. Strokovni svet obravnava vprašanja s področja strokovnega dela javnega zavoda in daje direktorju ter svetu zavoda mnenja, predloge in pobude za reševanje teh vprašanj.

1.2.5.2 Notranja organizacija CTK

Po 17. členu Statuta CTK je notranja organizacija zavoda določena s Pravilnikom o organizaciji in sistemizaciji delovnih mest v CTK.

Po 17. členu Statuta CTK je notranja organizacija zavoda določena s Pravilnikom o organizaciji in sistemizaciji delovnih mest v CTK (sprejetim 21. 12. 2016). V CTK so bile na dan 31. 12. 2020 organizirane naslednje enote:

Oddelki:

- Oddelek za izposajo in upravljanje čitalnic (IČ),
- Oddelek za pridobivanje, posredovanje in dobavo informacijskih virov (PPDI),
- Oddelek za informacijske, razvojno-raziskovalne in izobraževalne storitve (IRIS);

Službe:

- Služba za splošne, kadrovske in finančne zadeve (SKF),
- Služba za informacijsko tehnologijo in razvoj (ITR).

Delovna področja oddelkov so zlasti:

Oddelek za izposajo in upravljanje čitalnic (IČ):

- skrbi za urejenost čitalnic ter dostopnost informacijskih virov v čitalnicah,
- organizira in upravlja uporabo čitalnic in s čitalnicami povezane informacijske in druge infrastrukture,
- v sodelovanju s skrbniki zbirk skrbi za urejenost in dostopnost tiskanega gradiva v prostem pristopu in v skladišču,
- organizira in upravlja vpis novih članov ter evidenco članov knjižnice,
- organizira in izvaja izposajo tiskanega knjižničnega gradiva iz fondov CTK,
- organizira in zagotavlja uporabo elektronskih informacijskih virov v čitalnicah,
- nudi osnovne informacije o informacijskih virih ter pomoč pri uporabi informacijskih virov v čitalnicah ter informacije o knjižnici in njenih storitvah,
- organizira in izvaja skladiščenje tiskanega gradiva,

- sodeluje pri organizaciji usposabljanja uporabnikov ter drugih dogodkov v organizaciji knjižnice.

Oddelek za pridobivanje, posredovanje in dobavo informacijskih virov (PPDI):

- vodi nabavo informacijskih virov in sodeluje pri načrtovanju finančnih sredstev,
- sodeluje pri pridobivanju finančnih sredstev za nabavo informacijskih virov,
- izvaja postopke nabave informacijskih virov,
- upravlja informacijske vire za CTK (naročanje, vnos podatkov in računov o prejetem knjižničnem gradivu v sistem COBISS, inventarizacija knjižničnega gradiva in inventarne knjige, vodenje evidenc informacijskih virov, oprema prejetega tiskanega knjižničnega gradiva, postavitve na ustrezno lokacijo, odpis informacijskih virov),
- upravlja konzorcijsko nabavo informacijskih virov,
- pridobiva in posreduje raznovrstne informacijske vire, ki niso dostopni v okviru fondov CTK, domačim uporabnikom in naročnikom iz tujine,
- izvaja nabavo posamičnih informacijskih virov pri založnikih, strokovnih združenjih in drugih ponudnikih ter skrbi za uvoz informacijskih virov iz držav zunaj območja EU,
- organizira in vzdržuje mrežo ponudnikov informacijskih virov in se aktivno vključuje v mednarodno izmenjavo virov,
- spremlja spremembe v domači in tuji zakonodaji na področju avtorskega prava in na drugih področjih, ki so povezani z delom,
- spremlja vsebinske, organizacijske in tehnološke novosti na področju mednarodne izmenjave informacijskih virov in jih uvaja v tekoče delo,
- sodeluje pri organizaciji usposabljanja uporabnikov ter drugih dogodkov v organizaciji knjižnice.
- zagotavlja promocijo uporabe informacijskih virov ter sodeluje pri organizaciji usposabljanja uporabnikov ter drugih dogodkov v organizaciji knjižnice,
- nudi strokovno pomoč delavcem v visokošolskih in specialnih knjižnicah pri nabavi informacijskih virov,
- druga dela in naloge s predmetnega delovnega področja po sklepu vodje oddelka oziroma direktorja.

Oddelek za informacijske, razvojnoraziskovalne in izobraževalne storitve (IRIS):

- skrbi za razvoj zbirk informacijskih virov na področju tehnike in naravoslovja,
- organizira in izvaja formalno in vsebinsko katalogizacijo svojih informacijskih virov in informacijskih virov drugih naročnikov,
- organizira in izvaja izdelavo bibliografij za potrebe raziskovalcev in drugih naročnikov v informacijskem sistemu raziskovalne dejavnosti v Sloveniji,
- izvaja informacijske poizvedbe, svetovanje, usposabljanje uporabnikov in druge specializirane storitve,
- gradi specializirane baze podatkov, specializirane zbirke, specializirane kataloge in repozitorije,
- se aktivno vključuje v razvoj nacionalne metodologije za vrednotenje znanstvene uspešnosti,
- skrbi za vključevanje v mrežo specializiranih informacijskih sistemov v slovenskem in mednarodnem prostoru,
- sodeluje pri organizaciji usposabljanja uporabnikov ter drugih dogodkov v organizaciji knjižnice,
- nudi strokovno pomoč delavcem v visokošolskih in specialnih knjižnicah pri posredovanju informacij in obdelavi gradiva,
- spremlja vsebinske, organizacijske in tehnološke novosti na področju informacijske dejavnosti.

Delovna področja služb so zlasti:

Služba za splošne, kadrovske in finančne zadeve (SKF):

- opravlja zadeve s kadrovskega, organizacijskega in finančnega področja,
- vodi in koordinira pravno podporo za potrebe knjižnice,
- pripravlja osnutke aktov knjižnice in tajniška dela za vodstvo knjižnice,
- organizira in upravlja delo z dokumenti,
- organizira in upravlja arhiv knjižnice,
- skrbi za obveščanje delavcev knjižnice,
- vodi poslovne knjige in pripravlja obvezne računovodske izkaze ter letna poročila,
- pripravlja finančne načrte,
- opravlja finančno-računovodska dela,

- izvaja računovodski nadzor in sporoča podatke za zagotavljanje racionalne porabe finančnih sredstev,
- izvaja obračun in izplačilo plač in drugih osebnih prejemkov.

Služba za informacijsko tehnologijo in razvoj (ITR):

- skrbi za informacijsko in komunikacijsko infrastrukturo knjižnice,
- zagotavlja informacijsko podporo za delo posameznih organizacijskih enot,
- opravlja in koordinira razvojne naloge za potrebe knjižnice,
- skrbi za preverjanje kakovosti in učinkovitosti izvajanja storitev knjižnice,
- sodeluje pri organizaciji usposabljanja uporabnikov ter drugih dogodkov v organizaciji knjižnice.

1.2.5.3 Pravice, obveznosti in odgovornosti javnega zavoda v pravnem prometu ter zastopanje

V skladu z 18. členom Sklepa o ustanovitvi javnega zavoda Centralna tehniška knjižnica Univerze v Ljubljani nastopa CTK v pravnem prometu samostojno, v svojem imenu in za svoj račun, z vsemi pravicami in obveznostmi ter sklepa pravne posle za dejavnosti, določene v tem sklepu, brez omejitev. Knjižnica odgovarja za obveznosti iz prejšnjega odstavka s premoženjem, s katerim upravlja in razpolaga. Ustanovitelj odgovarja za obveznosti javnega zavoda do vrednosti premoženja, pridobljenega iz javnih sredstev, s katerim javni zavod upravlja in razpolaga.

Po 16. členu Statuta CTK knjižnico zastopa in predstavlja direktor. Direktor lahko s pisnim generalnim ali posebnim pooblastilom pooblasti drugo osebo za zastopanje v določenih zadevah. Za pooblaščenca se šteje tudi delavec, ki ima pri opravljanju dela na delovnem mestu s posebnimi pooblastili in odgovornostmi določene naloge, na podlagi katerih sklepa določene posle.

1.2.5.4 Delovni čas knjižnice

Z bolonjsko reformo so se zaradi sprememb načina izvajanja študijskih programov ter sprememb dnevnih urnikov in urnikov izpitnih rokov spremenile navade uporabnikov visokošolskih knjižnic. CTK se je temu prilagodil že leta 2012. Knjižnica je ob delavnikih odprta od 8.00 do 24.00, v soboto od 9.00 do

17.00, med počitnicami v juliju in avgustu pa ob delavnikih od 8.00 do 14.00, ob sredah od 8.00 do 18.00 in v soboto od 9.00 do 13.00. Izposoja gradiva iz prostega pristopa je zaključena pol ure pred zaprtjem knjižnice, iz skladišča pa ob 20.00. Ostali oddelki so za uporabnike odprti ob delavnikih od 8.00 do 15.00. CTK je s 16 urami ob delavnikih in z 88 urami na teden najdlje odprta knjižnica v Sloveniji. V letu 2020 smo ob izbranih vikendih v času izpitnih rokov izvajali podaljšan delovni čas (sobote, nedelje od 9.00 do 24.00). V času epidemije COVID-19 v letu 2020 je bila odprtost knjižnice prilagojena epidemiološkim razmeram. V času zaprtja čitalnic je bila knjižnica odprta med 8.00 in 19.00, v času razglašene epidemije od 8.00 do 16.00. Ob sobotah je bila knjižnica v času epidemije odprta od 9.00 do 13.00.

Preglednica 3: Organizacijska shema CTK v letu 2020

1.2.6 Analiza poslovnega okolja

1.2.6.1 Mednarodno okolje

CTK je intenzivno vpeta v mednarodne tokove in je kot taka podvržena številnim vplivom mednarodnega okolja na njeno delovanje.

V strateških dokumentih Evropske unije visokošolske knjižnice niso posebej navedene kot izvajalke podpore za visokošolsko in raziskovalno dejavnost, temveč so večinoma navedeni cilji, ki jih posamezni sektorji in države članice

želijo doseči. Zato je pomembno, da se visokošolske knjižnice prepoznajo kot pomemben del infrastrukture za doseg teh ciljev.

V Evropski listini za raziskovalce in Kodeksu ravnanja pri zaposlovanju raziskovalcev je Evropska komisija že leta 2005 sprejela priporočila, s katerimi države članice EU zagotavljajo, da bodo zagotavljale ustrezne pogoje za uspešno in učinkovito znanstveno raziskovalno delo.

Strategija Izobraževanje in usposabljanje 2020 (ET 2020, 2015) poudarja pomen vključevanja sistemov izobraževanja in usposabljanja v vseživljenjsko učenje. Strategija izpostavlja številne izzive, na katere lahko uspešno odgovorijo visokošolske knjižnice:

- spodbujanje digitalne pismenosti,
- uporaba sodobnih IKT-tehnologij pri izobraževanju in usposabljanju,
- splošna dostopnost kakovostnih in relevantnih informacijskih virov,
- zagotavljanje kakovostnih odprtih in inovativnih učnih okolij,
- zagotavljanje ustreznih referenčnih kontaktnih točk, kjer bi izvajalci izobraževanja lahko dobili nasvete, povezane z digitalnim in spletnim učenjem, bi lahko odpravilo ovire za uporabo teh virov.

Dokument Evropska digitalna agenda (2010) spodbuja razvoj digitalnih storitev in digitalne pismenosti. Med drugim določa politiko odprtosti podatkov javnega sektorja, ki določa, katere javne institucije v Evropski uniji (v nadaljevanju EU) so zavezane za deljenje svojih podatkov, določa pa tudi interoperabilnost podatkovnih repozitorijev. Dokument opozarja tudi na pomen digitalne pismenosti, znanj in vključenosti v procesih vseživljenjskega učenja.

Številne politike in dokumenti EU (Priporočilo Komisije z dne 17. 7. 2012 o dostopu do znanstvenih informacij in njihovem arhiviranju, Uredba (EU) št. 1291/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2013 o vzpostavitvi okvirnega programa za raziskave in inovacije (2014–2020) – Obzorje 2020, Obzorje Evropa) tudi spodbujajo in predpisujejo odprt dostop do znanstvenih publikacij in raziskovalnih podatkov.

Cilji politike EU na področju raziskav in inovacij (2015) so odprte inovacije, odprta znanost in odprtost svetu.

Na podlagi teh ciljev je Evropska komisija (v nadaljevanju EK) začela z aktivnostmi za uresničitev. Leta 2018 je sprejela načrt vzpostavitve (2018)

Evropskega oblaka za odprto znanost (v nadaljevanju EOSC) in Evropske podatkovne infrastrukture, ki se v zadnjih letih intenzivno izvaja v praksi.

Dokument Amsterdam Call for Action on Open Science (2016) vsebuje predloge prednostnih področij delovanja v smeri odprte znanosti (popoln odprti dostop do znanstvenih publikacij, ponovna uporaba raziskovalnih podatkov, vpeljevanje novih načinov vrednotenja znanosti ...).

Novi načini vrednotenja znanosti temeljijo na kvalitativnem ocenjevanju znanstvenega dela samega in ne na podlagi kvantitativnih kazalnikov platform, kjer so bile publikacije objavljene. Iniciative za tovrstne spremembe se pojavljajo na primer v deklaracijah DORA (2012) in Leiden Manifesto for Research Metrics (2015).

Na področju znanstvene komunikacije so odprte objave možne na več načinov, v katere so kot podporna infrastruktura vpete tudi univerzitetne in visokošolske knjižnice. Govorimo o tako imenovani zeleni poti arhiviranja prednatisov v repozitorije, kjer knjižnice tovrstno infrastrukturo upravljajo. Poznamo pa tudi tako imenovani zlato in hibridno pot. V teh primerih se knjižnice zavzemajo za tako imenovane »publish and read« (PAR) ali pa »read and publish« (RAP) modele, ki poleg branja vsebin vsebujejo tudi določila o odprtih objavah.

Septembra 2018 je tako imenovana Koalicija S naznanila deset načel Načrta S. Osrednji cilj pobude je bil oblikovati pogoje, da bodo v odprtem dostopu ali na platformah, ki zagotavljajo odprti dostop, objavljene vse znanstvene publikacije, nastale v okviru aktivnosti, podprtih z javnim financiranjem. Med osrednjimi izmed desetih sprejetih načel je zavzemanje za odpravo t. i. plačilnih preprek (na primer naročnin na znanstvene revije ali plačil za dostop do posameznih objav), pri čemer stroški znanstvenih objav ne bremenijo raziskovalcev.

Tri dopustne poti za objavo znanstvenih publikacij v odprtem dostopu, ki zagotavljajo skladnost posamezne znanstvene objave z načeli Načrta S, so:

- objava v revijah z odprtim dostopom ali na platformah, ki zagotavljajo odprt dostop,
- shranitev končne objavljene verzije (ang. Versions of Record – VOR) ali avtorjevega sprejetega rokopisa (ang. Author Accepted Manuscript – AAM) v repozitorijih z odprtim dostopom brez embarga ali
- objava v hibridnih znanstvenih revijah z dogovorom o preoblikovanju (ang. under transformative agreement).

Članica Koalicije S je tudi Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije (v nadaljevanju ARRS).

EK se je leta 2020 odločila za vzpostavitev lastne platforme za odprte objave Open Research Europe (ORE), ki bo za raziskovalce možnost recenziranih odprtih objav raziskav iz okvirnih programov, kjer je financer EK. Projekt je v fazi implementacije.

EU daje pri svojih politikah na področju raziskav in inovacij veliko težo tudi tako imenovani skupnostni znanosti (eng Citizen Science). Pomen skupnostne znanosti je v vključevanju širše javnosti v raziskovalno dejavnost. To je pomembno predvsem zaradi povezovanja lokalnih skupnosti z raziskovalnimi organizacijami in raziskovalci. V veliki meri so nosilci tovrstnih povezovanj prav univerzitetne in visokošolske knjižnice.

1.2.6.2 Slovensko okolje

Strategija razvoja Slovenije v obdobju 2014–2020 namenja posebno vlogo tudi znanosti in visokemu šolstvu. Samo povečevanje izdatkov za namene raziskav in razvoja očitno ne daje ustreznih rezultatov. Dve tretjini teh sredstev za R & R namenja poslovni sektor, vendar je kljub temu premalo povezovanja med znanostjo in gospodarstvom, da bi se dosežki iz znanstvene sfere dovolj učinkovito prenašali v gospodarstvo. Manjkajo mostovi, ki bi povezovali obe sferi: znanstveno, ki je pretežno usmerjena v temeljne raziskave, in gospodarsko, ki se zaradi krize bolj ukvarja s preživetjem kot z razvojem. Na tem področju bo torej Strategija razvoja Slovenije 2014–2020 usmerjena predvsem v povezovanje gospodarstva z znanostjo in visokim šolstvom, s ciljem zagotavljanja večje konkurenčnosti slovenskega gospodarstva.

Resolucija o nacionalnih razvojnih projektih za obdobje 2007–2023 neposredno govori o CTK in omenja trenutne prostore, ki so neprimerni, saj so predragi in premajhni. Knjižnici daje nacionalni pomen, saj služi družbi znanja.

Javno knjižnično službo za visokošolske knjižnice ureja zakonodaja s področja kulture, in sicer Zakon o knjižničarstvu (Uradni list RS, št. 87/01, 96/02 – ZUJIK in 92/15), financiranje te javne službe pa zakonodaja s področja visokega šolstva, tj. Zakon o visokem šolstvu (Uradni list RS, št. 32/12 – uradno prečiščeno besedilo, 40/12 – ZUJF, 57/12 – ZPCP-2D, 109/12, 85/14, 75/16, 61/17 – ZUPŠ, 65/17). Posamezne dejavnosti (osrednji specializirani informacijski centri, nakup mednarodne znanstvene literature) urejajo predpisi s področja raziskovalne

dejavnosti, kot je Pravilnik o postopkih (so)financiranja in ocenjevanja ter spremljanju izvajanja raziskovalne dejavnosti (Uradni list RS, št. 52/16, 79/17, 65/19).

1.2.6.3 Raziskovalno okolje

Zakon o raziskovalni in razvojni dejavnosti (Uradni list RS, št. 22/06 – uradno prečiščeno besedilo, 61/06 – ZDru-1, 112/07, 9/11, 57/12 – ZPOP-1A, 21/18 – ZNOrg in 9/19) določa načela in cilje ter ureja način izvajanja politike raziskovalne in razvojne dejavnosti, ki se financira iz državnega proračuna in drugih virov (iz evropskih programov in skladov, lokalnih skupnosti in gospodarstva) ter je usmerjena k doseganju ciljev družbenega in gospodarskega razvoja Slovenije. Ta zakon določa tudi organizacijo raziskovalne in razvojne dejavnosti ter pogoje za opravljanje te dejavnosti, kar podpira prehod v na znanju temelječo družbo, ki postavlja raziskovalno in razvojno dejavnost kot razvojno prioriteto. Zakon določa način zagotavljanja raziskovalne infrastrukture. V fazi sprejemanja je nov Zakon o znanstvenoraziskovalni in inovacijski dejavnosti, ki bo formalno pokrival to področje.

Vizija Resolucije o raziskovalni in inovacijski strategiji Slovenije 2011–2020 (Uradni list RS 43/2011) je, da bo do leta 2020 vzpostavljen odziven raziskovalni in inovacijski sistem, ki ga bodo sooblikovali vsi deležniki in bo odprt svetu. Ta sistem bo trdno zasidran v družbi, odzival se bo na potrebe in hotenja državljanov ter omogočal reševanje velikih družbenih izzivov prihodnosti, kakršni so podnebne spremembe, energija, pomanjkanje virov, zdravje in staranje. Kot rezultat tega se bosta v družbi povečala ugled in privlačnost dela raziskovalcev, razvojnih strokovnjakov in inovatorjev. Vzpostavljen bo pravni okvir za delovanje takšnega sistema. Zagotavljal bo odprt prostor za dialog, njegovo upravljanje pa bo demokratično in gospodarno. Vključenost deležnikov bo preprečevala podvajanje in hkrati omogočala doseganje sinergijskih učinkov. Vsi akterji bodo v celoti uživali ugodnosti in koristi prostega pretoka znanja in tehnologije med sektorji, promocija in širjenje znanstvenih spoznanj pa bosta spodbudili odgovorno ravnanje in družbeno zavest o skupnem dobrem. Vrzeli med področji raziskovanja, izobraževanja in inovacijami bodo zabrisane, njihov skupni imenovalec pa bo obsegal partnerstvo, vseživljenjsko učenje, nova spoznanja in trajnostni razvoj. V poglavju 4.3 Razvoj informacijske infrastrukture v podporo inovacijskemu sistemu je med cilji omenjen tudi dostop do znanstvenih baz podatkov. Prav tako pisci Strategije med cilji omenjajo pomen

prostega dostopa do vmesnih znanstvenih poročil ter arhivov podatkov raziskav.

Knjižnično-informacijska in komunikacijska dejavnost zagotavljata informacijsko - komunikacijsko infrastrukturo, ki predstavlja podporo raziskovalno-razvojni dejavnosti ter razvojnim storitvam in strokovnemu izobraževanju. Zato ARRS v okviru posebnega programa izvaja program sofinanciranja nakupov mednarodne znanstvene literature in baz podatkov, z namenom zagotavljanja nujnega dotoka in dostopnosti tujih znanstvenih in strokovnih informacij za potrebe raziskovalne dejavnosti v Republiki Sloveniji. Pogoje in postopke ter načine izbiranja, spremljanja nakupov in zagotavljanja dostopnosti sofinancirane znanstvene literature in baz podatkov določa Pravilnik o postopkih (so)financiranja in ocenjevanja ter o spremljanju izvajanja raziskovalne dejavnosti (Uradni list RS, št. 52/16, 79/17 in 65/19).

Način objave znanstvenih del z upoštevanjem načel odprtega dostopa do znanstvenih del določa Nacionalna strategija odprtega dostopa do znanstvenih objav in raziskovalnih podatkov v Sloveniji 2015–2020. Strategija določa, da mora vsak upravičenec v obdobju od leta 2015 do leta 2020 zagotoviti odprti dostop do vseh recenziranih znanstvenih objav, ki se nanašajo na rezultate iz nacionalno financiranih raziskav. Izvajanje strategije in vlogo visokošolskih in specialnih knjižnic pri tem natančneje določa Akcijski načrt izvedbe nacionalne strategije odprtega dostopa do znanstvenih objav in raziskovalnih podatkov v Sloveniji 2015-2020.

1.2.6.4 Visokošolsko okolje

Zakon o visokem šolstvu (Uradni list RS, št. 32/12 – uradno prečiščeno besedilo, 40/12 – ZUJF, 57/12 – ZPCP-2D, 109/12, 85/14, 75/16, 61/17 – ZUPŠ in 65/17) ureja tudi statusna vprašanja knjižnic in inštitutov ter drugih zavodov, katerih dejavnost je potrebna za uresničevanje visokošolske dejavnosti, če so ustanovljeni v okviru univerz (drugi zavodi – članice univerz). Financiranje CTK trenutno ureja Uredba o javnem financiranju visokošolskih zavodov in drugih zavodov (Uradni list RS, št. 35/17 in 24/19), ki določa tudi način financiranja knjižnic. V pripravi je nov Zakon o visokem šolstvu, ki bo predvidoma opredelil način financiranja CTK. Prav tako je v pripravi strategija razvoja visokošolskih knjižnic, ki bo predvidoma natančneje opredelila vlogo in pomen CTK v okviru nacionalne visokošolske infrastrukture.

Resolucija o Nacionalnem programu visokega šolstva 2011–2020 (Uradni list RS 41/2011) na več mestih izpostavlja tudi pomen visokošolskih knjižnic za delovanje visokošolskih ustanov in s tem podaja temeljno vsebinsko podlago za vlogo visokošolskih knjižnic.

Usmeritve za strokovno delo visokošolskih knjižnic podaja dokument Strokovni standardi in priporočila za organizacijo, delovanje in evalvacijo visokošolskih knjižnic (za obdobje 2012–2020). Zaradi raznolikosti slovenskih visokošolskih knjižnic in strokovnih področij, na katerih delujejo, dokument ne predpisuje obveznih (kvantitativnih) meril za vložene vire, pač pa priporočila navaja le tiste, ki se v tujih strokovnih standardih za področje visokošolskih knjižnic pojavljajo najpogosteje.

1.2.6.5 Okolje Univerze v Ljubljani

Univerza v Ljubljani (v nadaljevanju UL) ima specifično razvit knjižnični sistem, ki temelji na delovanju knjižnic po fakultetah, ki so rasle generično s fakultetami samimi, ter dve knjižnici, ki s pogodbo o pridruženem članstvu opravljata dejavnosti univerzitetne knjižnice – Centralno tehniško knjižnico Univerze v Ljubljani ter Narodno in univerzitetno knjižnico.

UL je sprejela dokument Strategija Univerze v Ljubljani 2012–2020. Knjižnice so v tem dokumentu opredeljene kot sistem, ki utrjuje povezanost univerze, prav tako je sorazmerno bogat in razvejan sistem knjižnic prepoznan kot konkurenčna prednost ter kot eden izmed pogojev zagotavljanja odličnosti univerze. Knjižnice UL vidi kot podporo vzpostavljanju pogojev za kakovostne in ustvarjalne razmere za delo in študij. Možnosti razvoja knjižničnega sistema pa so predvsem v povezovanju in krepitvi sodelovanja med članicami. CTK je s posebno pogodbo iz leta 2003 pridružena članica UL ter del knjižničnega sistema UL. Aneks k tej pogodbi iz leta 2007 določa posebne naloge CTK na področju vzdrževanja Digitalne knjižnice UL.

1.2.6.6 Značilnosti slovenskega knjižničarstva

Knjižničarstvo je še od prej, ko je bilo dejavnost posebnega družbenega pomena, precej razvejano in uveljavljeno. Število knjižničarjev in sredstva za knjižnice so nekoliko večji od evropskega povprečja.

Organiziranost splošnih knjižnic je dobra, kar izhaja iz zakonskih obvez, da morajo knjižnično mrežo vzdrževati tudi lokalne skupnosti. Organizacija visokošolskih knjižnic je nekoliko slabša. Razlog slabše organizacije visokošolskih

knjižnic je v organski rasti posameznih fakultet in njihovih knjižnic, večinoma brez dolgoročnih strategij in povezav. Tudi Zakon o knjižničarstvu ne predvideva posebne vloge visokošolskih knjižnic. Probleme v razvoju visokošolskega knjižničarstva povzroča tudi nedorečena formalna vloga NUK kot univerzitetne knjižnice ter posledično slabo opravljanje te funkcije, brez pravih pristojnosti, povezav in ustreznih finančnih sredstev.

Zaradi vseh navedenih razlogov kot tudi tehnoloških okoliščin so na področju visokošolskih knjižnic potrebne ustrezne spremembe. V času prevlade klasičnega tiskanega gradiva so knjižnice še lahko zadovoljivo opravljale svojo funkcijo, v digitalnem okolju pa jo čedalje težje. Pri tem gre za spremembe na področju upravljanja z informacijskimi viri, za potrebe po novih znanjih, za spremembe v poslovnih modelih ponudnikov ipd.

Velik problem, na katerega že od samega začetka opozarjamo, so plače v visokoškolskem knjižničarstvu. Namesto da bi Zakon o plačah v javnem sektorju podprl temeljno izhodišče, da morajo biti primerljiva dela tudi ustrezno primerljivo nagrajena, je med različnimi tipi knjižnic povzročil nesprejemljive razlike v plačah za enako delo. V primeru visokošolskih knjižnic strokovni delavci opravljajo celo bolj zahtevna dela kot v splošnih knjižnicah, a so plačani slabše. Zaradi opisane anomalije visokošolske knjižnice izgubljajo uspešne delavce.

Ključni problem slovenskih visokošolskih knjižnic je tudi premalo sredstev za opremo in investicije v prostor knjižnic. CTK nujno potrebuje rešitev prostorske stiske. Za to sta dva razloga, in sicer neracionalna poraba javnih sredstev za najem prostorov ter nefunkcionalnost obstoječih prostorov. Za najemnino CTK je bilo v zadnjih petindvajsetih letih od selitve potrošeno okoli 10 milijonov EUR. Če bi denar za najemnino porabili za bolj ustrezen poslovni model, kot je trenutni komercialni najem, bi knjižnica sčasoma prišla do svojih prostorov. Prostori, v katerih knjižnica deluje, le deloma ustrezajo sodobnim standardom, ki jih univerzitetne knjižnice pri svojem delu upoštevajo. Predvsem je prostora premalo, manjkajo prostori za skupinsko učenje, učni laboratoriji in delavnice, učilnice za izvajanje usposabljanj in podobno.

1.2.6.7 Okolje uporabnikov

Ocenjujemo, da je okolje uporabnikov CTK zelo stabilno.

Uporabniki knjižnice so večinoma študentje Univerze v Ljubljani (dalje UL), ki predstavljajo okoli 75 % vseh uporabnikov.

Najpomembnejši segmenti uporabe knjižnice so:

- izposoja gradiva,
- uporaba storitev digitalne knjižnice,
- študij v prostorih knjižnice.

Študenti so najpogostejši obiskovalci CTK in v knjižnici radi študirajo. To kažejo tudi raziskave, ki jih izvajamo vsako leto. Študentom ugajajo lokacija knjižnice, ponudba knjižničnega gradiva in stimulatívno študijsko vzdušje v njenih čitalnicah. Profesorji in raziskovalci so zadovoljni s ponudbo elektronskih informacijskih virov, ki dopolnjujejo ali nadomeščajo tiskano gradivo po fakultetnih knjižnicah. Zanimiv je pojav, da obisk knjižnice ni v upadu, je pa v upadu število aktivnih uporabnikov². To pomeni, da študenti uporabljajo knjižnico za študij ter za družabne aktivnosti. Prav to je v zadnjih letih v visokošolskih knjižnicah dobilo poseben pomen.

Uporabniki – študenti visokošolske knjižnice uporabljajo kot neke vrste učne laboratorije, zato je zelo pomembna infrastruktura, ki jo tovrstne knjižnice nudijo. Velikega pomena so sobe za skupinsko učenje, opremljene z različnimi uporabnimi dodatki, kot so pametne table, različna multimedijška orodja in drugo. Mnogo študentov v knjižnicah išče tudi prostor za učenje v tišini, nekateri se celo želijo učiti v t. i. učnih celicah.

Zelo pomembna in stabilna uporabniška skupina CTK so raziskovalci, ki pa informacijske vire in storitve večinoma uporabljajo le na daljavo.

CTK je kot javni prostor odprt najširšemu krogu uporabnikov. Zato bomo spodbujali tak način delovanja, ki bo z informacijskimi viri in storitvami zadovoljeval potrebe vseh zainteresiranih uporabniških skupin in ne le študentov.

Še posebej pomembno je, da se v knjižnico vračajo strokovnjaki – inženirji in drugi strokovnjaki, ki do informacijskih virov in storitev sicer ne morejo dostopati na daljavo, vendarle pa v skladu z licenčnimi določili te storitve lahko uporabijo v prostorih knjižnice.

Pomembni uporabniški skupini sta tudi uporabniška skupina dijakov ter uporabniška skupina starejših predstavnikov tretjega življenjskega obdobja.

² Aktivni uporabniki v statističnih poročilih slovenskih knjižnic predstavljajo število uporabnikov, ki vsaj enkrat na leto opravijo eno ali več izbranih transakcij.

Med temi uporabniškimi skupinami želimo s svojim delovanjem spodbujati sodelovanje in večsmeren prenos znanja in različnih kompetenc.

V preteklih letih je uporaba e-virov vseskozi naraščala. Izposoja tiskanih revij se postopoma zmanjšuje. Povečanje uporabe e-revij je odvisno od ponudbe. Uporaba bibliografskih podatkovnih zbirk je bila v upadu, v zadnjih letih pa se je zaradi nabave bibliografske citatne zbirke Scopus spet povečala. Narašča povpraševanje po računalniško opremljenih študijskih prostorih, čeprav je v knjižnici omogočen brezžični dostop v omrežja Eduroam in Libroam. Uporaba elektronskih revij pa se bo po naših pričakovanjih ustalila na sedanji ravni oz. bo odvisna od ponudbe servisov. Zaradi zmanjševanja izposoje tiskanega gradiva pričakujemo nadaljnje stagniranje števila aktivnih uporabnikov, ki bodo knjižnico uporabljali zaradi izposoje tiskanega gradiva, pričakujemo pa povečevanje števila uporabnikov drugih storitev v prostorih CTK, predvsem pri uporabi čitalnic.

Ena najpomembnejših nalog CTK v zadnjih letih je upravljanje konzorcijske nabave elektronskih informacijskih virov. Pričakujemo, da bomo s konzorcijsko nabavo v prihodnosti pokrivali večino slovenskih visokošolskih in raziskovalnih organizacij.

Leto	Sredstva ³	Število članic	Št. uporab	Cena/uporaba
2009	2.781.941	12	829.576	3,35
2010	3.734.256	22	1.140.633	3,27
2011	3.598.721	71	1.330.321	2,7
2012	3.790.267	56	1.302.580	2,91
2013	3.599.554	36	1.370.553	2,63
2014	3.801.528	51	1.676.205	2,27
2015	4.256.945	51	1.718.826	2,47
2016	4.470.922	52	1.834.179	2,44
2017	4.245.443	53	1.736.202	2,61
2018	4.349.454	53	1.797.281	2,41
2019	4.701.777	51	2.162.678	2,17

Preglednica 4: Uporaba storitev konzorcijev CTK v obdobju od leta 2009 do leta 2019

³ Upoštevana tudi sredstva za naročnine po članicah.

V letu 2012 smo v CTK na pobudo Študentskega sveta UL izpeljali podaljšanje delovnega časa knjižnice. Rezultati tega projekta so nedvoumno pokazali, da študenti potrebujejo knjižnico kot prostor za študij, sprostitev in počitek tudi v poznih nočnih urah, kar je bila glede na prakso tujih knjižnic tudi naša domneva. V CTK ugotavljamo, da lahko s sorazmerno majhnimi izdatki podaljšamo odpiralni čas knjižnice do 24.00 ter ob sobotah do 17.00. V letu 2017 smo uvedli pilotni projekt odprtja knjižnice od 9.00 do 24.00 tudi čez vikende v obdobju izpitnih rokov. Odziv uporabnikov je bil izjemno pozitiven, zato bomo podaljšan delovni čas v študijskih špicah izvajali tudi v letu 2021, kolikor nam bodo razmere dopuščale.

1.3 USMERITVE IN CILJI

1.3.1 Zakonske in druge pravne podlage

Delovno področje CTK, ki je javni zavod, opredeljujejo Zakon o zavodih (Uradni list RS, št. 12/91, 17/91-I – ZUDE, 55/92 – ZVDK, 13/93 – ZP-G, 66/93 – ZP-H, 66/93 – ZVDK-A, 45/94 – odl. US, 8/96, 31/00 – ZP-L, 36/00 – ZPDZC, 127/06 – ZJZP), Zakon o knjižničarstvu (Uradni list RS, št. 87/01, 96/02 – ZUJK in 92/15), Zakon o visokem šolstvu (Uradni list RS, št. 67/93, 39/95 - odl. US, 18/98 - odl. US, 35/98 - odl. US, 99/99, 64/01, 100/03, 63/04, 94/06, 59/07 - ZŠtip, 15/08 - odl. US, 64/08, 86/09, 62/10 - ZUPJS, 34/11 - odl. US, 40/11 - ZUPJS-A, 78/11, 40/12 - ZUJF, 57/12 - ZPCP-2D, 109/12, 85/14, 75/16, 61/17 - ZUPŠ, 65/17, 49/20 - ZIUZEOP, 152/20 - ZZUOOP, 175/20 – ZIUOPDVE, Uredba o javnem financiranju visokošolskih zavodov in drugih zavodov (Uradni list RS, št. 35/17, 24/19). Dejavnost CTK je opredeljena v 6. členu Sklepa o ustanovitvi javnega zavoda Centralne tehniške knjižnice Univerze v Ljubljani (Uradni list RS, št. 60/03, 44/07, 90/10). CTK mora upoštevati še Uredbo o osnovnih storitvah knjižnic (Uradni list RS, št. 29/03) in Pravilnik o pogojih za izvajanje knjižnične dejavnosti kot javne službe (Uradni list RS, št. 73/03, 70/08, 80/12). Po 32. členu Zakona o knjižničarstvu mora pristojno ministrstvo določiti Osrednje specializirane informacijske centre. Delo OSIC-ev določa Pravilnik o postopkih (so)financiranja in ocenjevanja ter spremljanju izvajanja raziskovalne dejavnosti (Uradni list RS, št. 52/16, 79/17, 65/19, 78/20, 145/20).

Ta pravilnik določa tudi pogoje in postopke ter načine izbiranja, spremljanja nakupov in zagotavljanje dostopnosti sofinancirane znanstvene literature in baz. Pogoje in način delovanja CTK na področju varovanja osebnih podatkov določa

Zakon o varstvu osebnih podatkov ZVOP – 1 (Uradni list RS, št. 86/04, 113/05 – ZInFP, 51/07 – ZUstS-A, 67/07, 177/20 - ZVOPOKD).

Knjižnica kot posredni proračunski uporabnik upošteva Zakon o javnih financah (Uradni list RS, št. 79/99, 124/00, 79/01, 30/02, 56/02 - ZJU, 110/02 - ZDT-B, 127/06 - ZJZP, 14/07 - ZSPDPO, 109/08, 49/09, 38/10 - ZUKN, 107/10, 110/11 - ZDIU12, 104/12 - ZIPRS1314, 14/13, 46/13 - ZIPRS1314-A, 82/13 - ZIPRS1314-C, 101/13, 101/13 - ZIPRS1415, 38/14 - ZIPRS1415-A, 95/14 - ZIPRS1415-C, 14/15 - ZIPRS1415-D, 55/15 - ZFisP, 96/15 - ZIPRS1617, 80/16 - ZIPRS1718, 33/17 - ZIPRS1718-A, 71/17 - ZIPRS1819, 13/18, 75/19 - ZIPRS2021, 36/20 - ZIUJP, 49/20 - ZIUZEOP, 61/20 - ZIUZEOP-A, 89/20, 133/20 - Rb2020, 175/20 - ZIUOPDVE, 174/20 - ZIPRS2122, 195/20 - odl. US), Zakon o računovodstvu (Uradni list RS, št. 23/99, 30/02 - ZJF-C). Po Pravilniku o določitvi neposrednih in posrednih uporabnikov državnega in občinskih proračunov (Uradni list RS 46/03) je CTK uvrščena med javne zavode in druge izvajalce služb s področja vzgoje in izobraževanja ter športa, zato svoje delovanje in razmerja ureja po Kolektivni pogodbi za dejavnost vzgoje in izobraževanja v Republiki Sloveniji (Uradni list RS, 52/94, 49/95, 34/96, 45/96, 51/98, 28/99, 39/99, 39/00, 56/01, 64/01, 78/01, 56/02, 43/06, 52/07, 61/08, 60/08, 87/08, 33/10, 83/10, 89/10, 17/11, 79/11, 40/12, 3/13, 46/13, 67/13, 7/14, 52/14, 3/15, 55/15, 106/15, 4/16, 8/16, 39/16, 51/16, 3/17, 38/17, 45/17, 46/17, 3/18, 47/18, 80/18, 4/19, 45/19, 58/19, 3/20, 97/20, 160/20).

Ustanoviteljske pravice in obveznosti do CTK izvršuje Vlada Republike Slovenije. CTK je pridružena članica UL (Pogodba o pridruženem članstvu, podpisana 29. 10. 2003 z aneksom z dne 16. 5. 2007), z UL ima tudi sklenjeno pogodbo o zagotavljanju knjižničnih storitev in načinu obračunavanja članarine – vpisnine.

Notranji akti CTK so: Statut CTK (ki je pričel veljati 1. 2. 2012), Načrt razvoja Centralne tehniške knjižnice Univerze v Ljubljani za obdobje 2014–2020 (sprejet na 13. redni seji Sveta CTK 14. 12. 2014), Izjava o poslanstvu knjižnice (sprejeta na 8. seji Sveta knjižnice dne 27. 5. 2004). Organizacija in sistemizacija delovnih mest je urejena po Pravilniku o organizaciji in sistemizaciji delovnih mest v CTK (spremembe pravilnika sprejete 04. 02. 2020).

CTK ima še naslednje splošne akte: Pravilnik o splošnih pogojih poslovanja (sprejet 27. 2. 2020), ki ureja pogoje uporabe knjižničnega gradiva in opravljanje knjižničnih storitev; Navodila za oddajo evidenčnih naročil (sprejeta 2. 10. 2019), ki urejajo oddajo javnih naročil brez objave; Pravilnik o varovanju zaupnih in

osebnih podatkov ter o varovanju dokumentarnega gradiva (sprejet 31. 3. 2005); Pravilnik o računovodstvu (sprejet 10. 2. 2003), ki ureja delovanje računovodstva; Pravilnik o blagajniškem poslovanju (sprejet 25. 2. 2016); Pravilnik o napredovanju v plačne razrede v Centralni tehniški knjižnici Univerze v Ljubljani (sprejet 23. 12. 2008); Pravilnik o delovanju notranje revizije (sprejet 18. 6. 2003), ki ureja delovanje notranje revizije v CTK; Pravilnik o merilih delitve sredstev za delovno uspešnost (sprejet 23. 8. 2005); Pravilnik o oddaji službenega stanovanja v najem (sprejet 23. 8. 2005); Poslovnik o delu Sveta CTK (sprejet 6. 2. 2017); Navodilo o omejitvah in dolžnostih delavcev CTK pri prejemanju daril (sprejeto 18. 11. 2011); Navodilo o postopkih izvajanja službenih potovanj (sprejeto 15. 9. 2010); Pravilnik za izločanje in odpis knjižničnega gradiva v CTK (27. 12. 2016); Spremembe pravilnika za izločanje in odpis knjižničnega gradiva v CTK z dne, 15. 2. 2018; Pravilnik o prostovoljstvu v CTK (sprejet 12. 9. 2012); Pravilnik o povračilu stroškov prevoza na delo in z dela v CTK (sprejet 28. 2. 2012); Spremembe pravilnika o povračilu stroškov prevoza na delo in z dela v CTK (sprejet 22. 6. 2012), Načrt integritete v CTK (sprejet 3. 6. 2011 s spremembami in dopolnili vsako leto skladno s predpisi); Pravilnik o ugotavljanju alkoholiziranosti in ugotavljanju prisotnosti drugih psihoaktivnih substanc v CTK (sprejet 22. 6. 2012); Navodila o ravnanju in ukrepih za preprečevanje trpinčenja v delovnem okolju ter za odpravo njegovih posledic v CTK (sprejeta 12. 3. 2012); Navodila za popis knjižničnega gradiva v CTK (sprejeta 16. 4. 2013); Navodila o načinu nabave knjižničnega gradiva v Centralni tehniški knjižnici Univerze v Ljubljani (sprejeta 16. 5. 2014); Pravilnik Pogoji uporabe računalnikov, storitev interneta ter elektronskih informacijskih virov v CTK (sprejet 16. 10. 2015); Pravilnik o poslovnem in delovnem času v CTK (sprejet 31. 12. 2015); Pravilnik o delu na domu (sprejet 8. 10. 2020), Navodila za varno delo na domu (izdana s strani Mikrotop d.o.o. Ljubljana 13. 3. 2020); Interni akt o popisu poslovnih prostorov, dodelitvi oznak poslovnim prostorom in pravilih za dodeljevanje zaporednih števil računov (sprejet 2. 1. 2016).

1.3.2 Dolgoročni cilji

Razvojne usmeritve in cilji so zapisani v Programu razvoja CTK za obdobje 2021–2025 (dokument dostopen na

<http://www.ctk.uni-lj.si/osnovni-podatki/Dokumenti/program-razvoja2125.pdf>).

V preglednicah od 5 do 8 so navedeni dolgoročni cilji, merljivi kazalniki, ukrepi za doseg oz. ohranitev, izhodiščne vrednosti merljivih kazalnikov, ciljne vrednosti kazalnikov v letu 2021 ter končne vrednosti kazalnikov v letu 2021. Izhodiščne vrednosti kazalnikov smo izbrali na podlagi realizacije programov dela v zadnjih letih. Končne vrednosti smo izbrali na podlagi strokovne ocene o razvoju posameznih knjižničnih in informacijskih virov in storitev v naslednjem programskem obdobju.

1.3.2.1 Vsebinski sklop: CTK – odprt prostor za inovativno študijsko skupnost

- Cilj št. 1: Pridobivanje ter zagotavljanje dostopa do knjižničnega gradiva in informacijskih virov: Cilj obsega pridobivanje in zagotavljanje dostopa do knjižničnega gradiva in informacijskih virov v tiskani in elektronski obliki. Pridobivanje knjižničnega gradiva in informacijskih virov predstavlja izvajanje postopkov nabavne politike, skrbništva zbirk ter izvajanje postopkov javnega naročanja. Zagotavljanje dostopa do tiskanega knjižničnega gradiva predstavlja formalno, vsebinsko in tehnično obdelavo tiskanega gradiva, postavitve gradiva na police ter zagotavljanje izposoje in medknjižnične izposoje knjižničnega gradiva. Zagotavljanje dostopa do elektronskih informacijskih virov predstavlja upravljanje fondov e-knjig in e-revij, upravljanje openURL povezovalnika portala DiKUL, promocija elektronskih informacijskih virov in svetovanje ter usposabljanje uporabnikov za uporabo.
- Cilj št. 2: Upravljanje čitalnic za študij in druge aktivnosti uporabnikov: Cilj obsega načrtovanje in zagotavljanje optimalnega odpiralnega časa čitalnic, zagotavljanje infrastrukture za študij (na primer brezžična povezava), skrb za varnost in udobno počutje uporabnikov ter analize obiska in uporabe čitalnic.
- Cilj št. 3: Zagotavljanje infrastrukture odprte znanosti na UL: Delovanje na tem področju bo usklajeno z aktivnostmi ter strategijami UL. Temeljilo bo tudi na upoštevanju nacionalnih in drugih strategij na področju odprte znanosti, kot so na primer politika načrta S, politike Evropske komisije in druge. Aktivnosti bodo usmerjene predvsem v zagotavljanje podatkov in analiz o objavah, v informacijsko svetovanje raziskovalcem, v upravljanje s pristojbinami za odprte objave (eng Article Processing Charge, APC) ter drugo.

Pri zagotavljanju infrastrukture za odprto znanost na UL bomo sodelovali na sledečih področjih:

- delovanje podpornega centra Odprta knjižnica za potrebe UL,
 - sodelovanje pri zagotavljanju infrastrukture za branje in odprte objave v znanstvenih revijah in znanstvenih monografijah,
 - sodelovanje pri vzpostavitvi in izvajanju politik ravnanja z raziskovalnimi podatki,
 - sodelovanje in podpora odprtim izobraževalnim virom,
 - vzpostavitev in delovanje storitev kontaktne točke skupnostne znanosti na UL.
- Cilj št. 4: Zagotavljanje informacijske pismenosti študentov UL: Cilj predstavlja podporo visokošolskim učiteljem pri izvajanju študijskih programov informacijskega opismenjevanja. S svojim delovanjem bomo skrbeli tudi za pridobitev drugih kompetenc in veščin uporabnikov knjižnice, kot so npr. veščine splošne digitalne pismenosti. Skrbeli bomo za širok nabor oblik usposabljanja ter se prilagajali dejanskim potrebam. Pri usposabljanju bomo uporabili sodobne digitalne pripomočke za usposabljanje na daljavo.
 - Cilj št. 5: Sodelovanje pri razvoju knjižničnega sistema na UL: Cilj predstavlja aktivno vlogo CTK pri izgradnji in delovanju knjižničnega sistema UL. CTK bo to vlogo izpolnjevala skozi aktivnosti v formalnih strokovnih telesih UL, kot je na primer Komisija za razvoj knjižničnega sistema UL, ter z odprtim strokovnim dialogom z vodstvom UL in z vodstvi posameznih fakultet in visokošolskih knjižnic na UL. S svojim delovanjem bomo iskali možnosti povezovanja in skupnih rešitev na področju zagotavljanja informacijskih virov in storitev za uporabnike – člane UL. Organizacija delovanja CTK se bo prilagajala potrebam UL in njenih uporabnikov.

Cilji	Kazalniki	Ukrepi za doseg cilja	Začetna vrednost v letu 2021	Končna vrednost v letu 2025
Pridobivanje ter zagotavljanje dostopa do knjižničnega gradiva in informacijskih virov	Število dostopnih enot knjižničnega gradiva v tiskani in e-obliki	Zagotavljanje finančnih sredstev, izvajanje nabavne politike, izvajanje postopkov pridobivanja knjižničnega gradiva	210.000	214.000
	Delež knjižničnega gradiva v e-obliki	Izvajanje nabavne politike, zagotavljanje ustrezne platforme za uporabo e-virov, uporabniške analize	22 %	50 %
	Število uporab knjižničnega gradiva v tiskani obliki	Zagotavljanje izposoje tiskanega gradiva	50.000	45.000
	Število uporab informacijskih virov v e-obliki na UL	Vzdrževanje specializiranih informacijskih portalov in orodij za dostop do e-gradiv, vzdrževanje portala DiKUL	2.000.000	2.000.000
	Število informacijskih storitev	Zagotavljanje kompetenc in pogojev za delo informacijskih specialistov	15.000	18.000
Upravljanje čitalnic za študij in druge aktivnosti uporabnikov	Število obiskovalcev	Ustrezen delovni čas, zagotavljanje ustrezne opremljenosti čitalnic	220.000	250.000
Zagotavljanje infrastrukture za odprto znanost na UL	Vzpostavitev in delovanje PC Odprta knjižnica	Vzpostavitev PC Odprta knjižnica v sodelovanju z UM in UP, uspešno delovanje	Pilotni projekt delovanja PC Odprta knjižnica	KC Odprta knjižnica deluje
	Število usposabljanj na področju odprte znanosti na UL	Priprava usposabljanj, izvedba usposabljanj	15	30
	Število informacijskih storitev na področju odprte znanosti	Zagotavljanje kompetenc in pogojev za delo informacijskih specialistov in podatkovnih knjižničarjev na področju odprte znanosti	200	1500
	Vzpostavitev in delovanje analitičnega orodja sIOAnalitika za sledenje odprtim objavam v okolju UL	Zagotavljanje delovanja v okolju UL	SIOAnalitika ne deluje	sIOAnalitika uspešno deluje
	Delovanje referenčne točke citizenscience.si za skupnostno znanost na UL	Vzpostavitev in delovanje kontaktne točke	citizenscience.si ne deluje	citizenscience.si uspešno deluje
Zagotavljanje informacijske pismenosti študentov UL	Število izvedenih usposabljanj s področja informacijske pismenosti v okviru študijskih programov na UL	Spremljanje študijskih programov na UL, sodelovanje z nosilci študijskih programov, izvajanje usposabljanj za študente	15	25
Aktivna vloga pri razvoju knjižničnega sistema na UL	Aktivna vloga CTK pri razvoju in delovanju knjižničnega sistema na UL	Sodelovanje in usklajevanje z vodstvom UL, sodelovanje s knjižnicami UL, sodelovanje v Komisiji za razvoj knjižničnega sistema UL ter v delovnih skupinah komisije	CTK ima aktivno vlogo pri delovanju knjižničnega sistema na UL	CTK ima aktivno vlogo pri delovanju knjižničnega sistema na UL

Preglednica 5: CTK – odprt prostor za inovativno študijsko skupnost

1.3.2.2 Vsebinski sklop: CTK – partnerstvo v odprti integrirani nacionalni izobraževalni in raziskovalni infrastrukturi

- Cilj 6: Podpora informacijskemu sistemu o raziskovalni dejavnosti v Sloveniji: Cilj predstavlja specializirano ekspertno strokovno delo na področju delovanja Informacijskega sistema o raziskovalni dejavnosti v Sloveniji SICRIS. OSIC za tehniko je dolgoletni projekt, ki ga knjižnica izvaja na najvišjem strokovnem nivoju. Zaradi našega posebnega položaja (smo edina organizacija, vključena v ta projekt ARRS, ki formalno ni organizacijska enota visokošolskega ali raziskovalnega zavoda) nam ARRS pogosto zaupa posebne naloge, kot so verifikacija patentov ali svetovanje ob arbitražah in drugih postopkih znanstvenih svetov ARRS. Še naprej bomo podpirali usposabljanje naših delavcev na področju sodobne znanstvene komunikacije ter opozarjali na različne probleme v postopkih ocenjevanja znanstvenega dela ter predlagali morebitne rešitve. Evalvacijski sistemi se vse bolj razvijajo v smer recenzijskih presoj, zato pričakujemo, da se bo OSIC v veliki meri ukvarjal s sistemi odbire recenzentov, s presojo njihove verodostojnosti ter morebitnega konflikta interesov. OSIC se bo vključeval tudi v organizacijo dela repozitorijev, še posebno DiRROS. Pomembna bo tudi podpora, ki jo bo OSIC izvajal za ARRS pri analizah in načrtih razvoja sistema SICRIS.
- Cilj 7: Koordinacija konzorcijskega dostopa do mednarodne znanstvene literature: Cilj predstavlja zagotavljanje pogojev za branje znanstvenih del, objavljenih v znanstvenih revijah in monografijah ter zagotavljanje sistemskih pogojev za odprte znanstvene objave v teh revijah in monografijah v okviru konzorcijskih pogodb z založniki mednarodne znanstvene literature. Slovenska Nacionalna strategija odprtega dostopa do znanstvenih objav in raziskovalnih podatkov v Sloveniji 2015–2020 kot tudi Načrt S, katerega podpisnik je ARRS, zahtevata odprte objave slovenskih raziskovalcev brez dodatnih stroškov. Načrt S celo predvideva, da naj bi do leta 2024 t. i. hibridne revije prešle v poslovni model zlatih revij. Prihajajoča Zakon o znanstvenoraziskovalni in inovacijski dejavnosti ter okvirni program Obzorje Evropa bosta zahtevala takojšnjo odprtost objav znanstvenih del brez kakršnih koli časovnih zapor. Še več, politika programa Obzorje Evropa bo predvidoma dovolila plačilo objav le v tako imenovanih transformativnih hibridnih revijah ter v zlatih revijah. Ključna

naloga na tem področju bo vzpostavitev formalnih pogojev za delovanje konzorcijev CTK. To bo potekalo v okviru projekta prenove konzorcijskega delovanja SiOAR.si (Slovenian Open Academic Resources). Naloga na tem področju bo tudi, da bomo v tesnem sodelovanju med različnimi deležniki (ARRS, visokošolski zavodi, raziskovalni inštituti) dosegli enotno politiko, ki bo na vzdržen način omogočala odprte znanstvene objave. Da bo to mogoče, bo potrebno korenito spremeniti sistem financiranja in uporabe mednarodne znanstvene periodike. Spremembe na tem področju bodo morale biti usklajene med vsemi deležniki na tem področju – financerji, raziskovalnimi organizacijami in posameznimi upravljavci konzorcijev za uporabo mednarodne znanstvene literature. Ključna naloga na tem področju bo sklenitev dogovorov, ki bodo usklajeni s politikami in zahtevami financerjev, pa naj si gre za tako imenovane prehodne dogovore (eng transformative agreements), kjer bodo v naročniške pogodbe vključena določila o odprtih objavah, za sistemsko plačevanje odprtih objav v servisih zlatih revij, kot so na primer MDPI ali PLOS. Za sklenitev tovrstnih dogovorov bo potrebno ustvariti in vzdrževati potrebno lokalno infrastrukturo, kot so na primer analitična orodja za sledenje odprtim objavam, delovanje repozitorijev in podobno.

- Cilj 8: Aktivna vloga pri zagotavljanju nacionalne infrastrukture odprte znanosti: Cilj predstavlja aktivnosti knjižnice pri zagotavljanju nacionalne infrastrukture odprte znanosti. Delovanje pri zagotavljanju nacionalne infrastrukture odprte znanosti bo potekalo na podlagi povezovalne vloge CTK v okolju nacionalne raziskovalne infrastrukture in bo smiselna nadgradnja dosedanjega delovanja na tem področju v okviru nabavnih konzorcijev mednarodne znanstvene literature, v okviru delovanja repozitorija DiRROS ter v okviru dosedanjih aktivnosti na področju informacijske podpore CTK odprti znanosti. Razvijali bomo potrebne kompetence, kot so na primer kompetence podatkovnih knjižničarjev, informacijskih specialistov za odprto znanost in podobno. Delovanje bo potekalo v okviru aktivnosti podpornega centra Odprta knjižnica, aktivnosti pa bodo temeljile na tesnem sodelovanju z drugimi deležniki na tem področju, kot so nacionalna skupnost odprte znanosti, Research Data Alliance, European Science Cloud, koalicija S, nacionalne raziskovalne organizacije, ARRS, MIZŠ in drugi. Dejavnosti bomo razvijali

na podlagi mednarodnih standardov in načel, kot so na primer Open Science Policy Platform (v nadaljevanju OSPP), EOSC (v nadaljevanju European Open Science Cloud), OpenAIRE, Open Research Europe (v nadaljevanju ORE), FAIR ali Broad Engagement in Science, Point of Contact (v nadaljevanju BESPOC) ter na podlagi politik in strategij, ki jih na tem področju razvijajo mednarodne organizacije in združenja, kot so na primer Evropska komisija, Koalicija S, The European Association of European Research Libraries (v nadaljevanju LIBER), The League of European Research Universities in European Citizen Science Association (v nadaljevanju ECSA). CTK se bo v omenjene in druge mednarodne strokovne forume aktivno vključevala. Na področju odprtih objav bo ključno spremljanje politik in mandatov financerjev in raziskovalnih projektov, svetovanje uporabnikom pri odprtih objavah, delovanje repozitorija DiRROS ter implementacija in uporaba analitičnega orodja za sledenje odprtim objavam sLOAnalitika (delovni naslov). Zavzemali se bomo tudi za ustrezno sistemsko financiranje odprtih objav ter za ustrezne strokovne kriterije porabe teh sredstev. Ključni kriterij na tem področju bo transparentnost cenovnih politik za APC-je ter vzdržnost stroškov odprtih objav. Na področju upravljanja z raziskovalnimi podatki bomo vzpostavili podatkovni repozitorij DiRROSData, ki bo predstavljal celovito podporo na področju ravnanja z raziskovalnimi podatki ter bo obsegal celoten življenjski tok raziskovalnih podatkov, od načrtov ravnanja s podatki do uporabe načel FAIR in objave v repozitoriju. Na področju skupnostne znanosti se bomo zavzemali, da bomo v naslednjih petih letih imeli osrednjo vlogo pri zagotavljanju delovanja nacionalne referenčne točke za skupnostno znanost (delovni naslov projekta je citizenscience.si). Skupnostna znanost (eng Citizen Science) ima širok pomen in številne vloge. Temeljno poslanstvo skupnostne znanosti je poleg novih znanstvenih dognanj tudi deljenje znanja. Vključevanje laičnih raziskovalcev v raziskovalne projekte skupnostne znanosti lahko predstavlja most med lokalno skupnostjo in raziskovalnimi organizacijami. Seznanjanje s konkretnimi izkušnjami služi profesionalnim raziskovalcem za preverjanje teoretskih postavk in kot vir novih idej na njihovih področjih delovanja. In nenazadnje, skupnostna znanost omogoča razumevanje znanstvenega dela ter enostavnejšo aplikacijo rezultatov tega dela v življenje širše skupnosti. Evropska komisija je leta

2018 v platformi OSPP prepoznala skupnostno znanost kot enega od osmih stebrov odprte znanosti. Evropsko združenje akademskih knjižnic LIBER je prav tako leta 2018 v dokumentu Open Science Roadmap izdalo priporočila za izvajanje aktivnosti skupnostne znanosti ter skupnostno znanost prepoznalo kot enega izmed nosilcev potrebnih kulturnih sprememb v znanstvenoraziskovalni dejavnosti. Priporočila za izvajanje skupnostne znanosti je izdala tudi LERU, pri Science Europe pa so podprli 10 načel izvajanja skupnostne znanosti (ECSA). Skupnostna znanost pa ne predstavlja le raziskovalnega dela. Širše gledano, skupnostna znanost naslavlja tudi probleme aplikacije znanstvenih del raziskovalnih organizacij v lokalni skupnosti. V tej luči se bomo zavzemali za čim boljši dostop do zaključnih del in drugih raziskovalnih del slovenskih univerz in raziskovalnih organizacij.

- Cilj 9: Podpora drugim izobraževalnim zavodom v Sloveniji: Cilj predstavlja zagotavljanje informacijskih virov in storitev drugim izobraževalnim zavodom v Sloveniji. CTK ima možnost, da v skladu s svojimi kompetencami in licenčnimi določili nudi podporo drugim izobraževalnim zavodom v Sloveniji, kot so na primer drugi visokošolski zavodi, višješolski zavodi in podobno. Podpora je v dosedanji praksi potekala nesistematično, naš cilj pa je, da na tem področju izgradimo stabilen sistem zagotavljanja integriranih knjižničnih storitev. Spekter teh storitev bo obsegal uporabo knjižnične zbirke CTK, uporabo informacijskih virov CTK, informacijsko svetovanje, svetovanje in podporo pri izdelavi bibliografij, uporabo repozitorija DiRROS ter uporabo drugih storitev in infrastrukture CTK skladno z licenčnimi omejitvami. Dejavnost bomo izvajali v okviru projekta Izobraževalna mreža CTK.

Cilj	Kazalniki	Ukrepi za doseg cilja	Začetna vrednost v letu 2021	Končna vrednost v letu 2025
Podpora informacijskemu sistemu o raziskovalni dejavnosti v Sloveniji	Delovanje OSIC T	Uspešno kandidiranje na razpisu ARRS, zagotavljanje kompetenc in pogojev za delo informacijskih specialistov za delo OSIC T	OSIC T uspešno deluje	OSIC T uspešno deluje
	Število verifikacij tipologij znanstvenih del	Izvajanje verifikacij znanstvenih del	2500	2500
Kordinacija konzorcijskega dostopa do mednarodne znanstvene literature	Delovanje konzorcija SIOAR	Prenova konzorcijskega delovanja, vzpostavitev formalnih podlag, povezovanje konzorcijskega delovanja z delovanjem PC Odprta knjižnica	Konzorciji CTK delujejo v okviru stare organizacijske forme	Konzorcij SIOAR uspešno deluje
	Število znanstvenih revij, dostopnih za branje v okviru CTK	Pogajanja s ponudniki, izvajanje javnega naročanja	5000	6000
	Število preoblikovalnih pogodb in pogodb s servisi zlatih revij v okviru CTK	Zagotavljanje dodatnih finančnih sredstev, pogajanja s ponudniki, izvajanje javnega naročanja	1	6
	Delež pokritja potreb za odprte objave	Pogajanja s ponudniki mednarodne znanstvene literature, analize odprtih objav	10 %	80 %
Aktivna vloga pri zagotavljanju nacionalne infrastrukture odprte znanosti	Delovanje repozitorija DiRROS, usklajenost DiRROS s standardi openAIRE	Sodelovanje s ponudniki programske opreme, zagotavljanje kompetenc in pogojev za delo informacijskih specialistov in bibliografov za delo z DiRROS	DiRROS uspešno deluje, usklajenost s standardi openAIRE ni zagotovljena v celoti	DiRROS uspešno deluje, usklajenost s standardi openAIRE zagotovljena
	Vzpostavitev in delovanje podatkovnega repozitorija DiRROSdata	Sodelovanje s ponudniki programske opreme, zagotavljanje kompetenc in pogojev za delo informacijskih specialistov in bibliografov za delo z DiRROS	DiRROSdata ne deluje	DiRROSdata uspešno deluje
	Število podatkovnih knjižničarjev	Zagotavljanje kompetenc in pogojev za delo informacijskih specialistov in podatkovnih knjižničarjev na področju odprte znanosti	0	4
	Vzpostavitev in delovanje analitičnega orodja sIOAnalitika za sledenje odprtim objavam	Sodelovanje z IZUM, vzpostavitev in upravljanje sIOAnalitika	sIOAnalitika ne deluje	sIOAnalitika uspešno deluje
	Vzpostavitev in delovanje nacionalne kontaktne točke citizenscience.si	Vzpostavitev, promocija in upravljanje citizenscience.si	citizenscience.si ne deluje	citizenscience.si uspešno deluje
	Podpora drugim izobraževalnim zavodom v Sloveniji	Vzpostavitev in delovanje Izobraževalne mreže CTK	Vzpostavitev, promocija, upravljanje Izobraževalne mreže CTK	Izobraževalna mreža CTK delno deluje
Število organizacij, vključenih v Izobraževalno mrežo CTK		Promocija, kakovostno izvajanje storitev	4	30

Preglednica 6: CTK – partnerstvo v odprti integrirani nacionalni izobraževalni in raziskovalni infrastrukturi

1.3.2.3 Vsebinski sklop: CTK – vozlišče znanja in tehnologij

- Cilj 10: Delovanje ustvarjalnega prostora: Cilj predstavlja uspešno vzpostavitev in delovanje ustvarjalnega prostora. Obstoječi ustvarjalni prostor bomo nadgradili z ustrezno opremo, s sistematičnim usposabljanjem uporabnikov in s spodbujanjem tutorstva, z vključevanjem aplikacij ustvarjalnega prostora v študijske programe različnih izobraževalnih zavodov ter s posebno vlogo v različnih mrežah ustvarjalnih prostorov, kot je na primer FabLab. Vzpostavili bomo skupnostni način upravljanja ustvarjalnega prostora. Sistematično usposabljanje bo usmerjeno v različne uporabniške skupnosti, izvajali ga bodo tudi uporabniki – tutorji. Z ustrezno promocijo ter sodelovanjem z različnimi izobraževalnimi zavodi bomo ustvarjalni prostor dali na voljo za uporabo v različnih programih izobraževanja. Z aktivnim povezovanjem v mreže ustvarjalnih prostorov bomo pridobili nove kompetence, hkrati pa mrežam ponudili tudi dejavnosti strokovne informacijske podpore pri delovanju.
- Cilj 11: Vzpostavitev in delovanje Knjižnice stvari: Cilj predstavlja uspešno vzpostavitev in delovanje knjižnice stvari, ki bo uporabnikom omogočala izposajo izbranih orodij in pripomočkov tudi na dom. Knjižnica stvari bo pomenila nadgradnjo ustvarjalnega prostora. Z ustreznimi organizacijskimi ukrepi bomo omogočili, da si bodo uporabniki lahko izbrana orodja izposodili tudi na dom.
- Cilj 12: Vzpostavitev programov tutorstva: Cilj predstavlja delovanje sistema tutorstva pri uporabi virov in storitev knjižnice. Vzpostavili bomo program tutorstva TutorCTK, ki bo obsegal delovanje tutorjev na različnih področjih delovanja knjižnice in tudi širše. Program bo aktivno prepleten s skupnostnim upravljanjem knjižnice.
- Cilj 13: Patentna informatika in informatika na področju standardov: Cilj predstavlja uspešno delovanje standardoteke CTK ter delovanje CTK na področju patentov. Z delovanjem PATLIB centra v sodelovanju z nacionalnim patentnim uradom in s sodelovanjem s Slovenskim inštitutom za standardizacijo (v nadaljevanju SIST) bomo spodbujali informacijsko pismenost na teh dveh pomembnih področjih. Področje

standardov in patentov ter patentna informatika in informatika na področju standardov bodo v naslednjih letih predstavljali pomembno podporo delovanja tako raziskovalcev kot strokovnjakov pri razvoju tehnološkega napredka skupnosti v smeri zelenega razvojnega preboja, kot so na primer prehranska samooskrba s poudarkom na ekološki pridelavi, vrednostna veriga predelave lesa, energetska prenova stavb, prehod na obnovljive vire energije, posodobitev železniškega omrežja in javnega prevoza, učinkovita raba naravnih virov, zeleni turizem in drugo.

- Cilj 14: Popularizacija tehnike in naravoslovja: Cilj predstavlja izvajanje ukrepov in aktivnosti pri promociji in popularizaciji tehnike v širši skupnosti. Naš cilj na tem področju je, da z določenimi ukrepi spodbujamo zanimanje predvsem mlajših uporabnikov za tehniko in naravoslovje. Popularizacija znanosti se komplementarno dopolnjuje z našimi dejavnostmi na področju informacijskega opismenjevanja uporabnikov, na področju dejavnosti ustvarjalnega prostora in na področju skupnostne znanosti. Povezovali se bomo z drugimi institucijami na tem področju (izobraževalni in raziskovalni zavodi, društva, muzeji, knjižnice in podobno) ter s skupnimi projekti spodbujali zanimanje za tehniko in naravoslovje.

Cilj	Kazalniki	Ukrepi za doseg cilja	Začetna vrednost v letu 2021	Končna vrednost v letu 2025
Delovanje ustvarjalnega prostora (makerspace)	Delovanje ustvarjalnega prostora	Zagotavljanje ustrezne infrastrukture, zagotavljanje kompetenc in pogojev za delo	Ustvarjalni prostor uspešno deluje	Ustvarjalni prostor uspešno deluje
	Število usposabljanj uporabnikov v ustvarjalnem prostoru	Priprava in izvajanje usposabljanj	10	25
	Število obiskovalcev ustvarjalnega prostora	Zagotavljanje dostopnosti, ustrezen odpiralni čas	200	2000
Vzpostavitev in delovanje Knjižnice stvari	Vzpostavitev in delovanje Knjižnice stvari	Nakup ustreznih predmetov za izposajo, vzpostavitev formalnih organizacijskih pogojev, zagotavljanje kompetenc in pogojev za delo, usposabljanje uporabnikov	Knjižnica stvari ne deluje	Knjižnica stvari uspešno deluje
	Število predmetov za izposajo	Vsakoletni nakup predmetov, sodelovanje s skupnostjo uporabnikov pri nakupu	0	30
Vzpostavitev programov tutorstva	Vzpostavitev in delovanje programa tutorstva TutorCTK	Zagotavljanje kompetenc, sodelovanje s skupnostjo uporabnikov za tutorje, usposabljanje uporabnikov, promocija programa	TutorCTK ne deluje	TutorCTK uspešno deluje
	Število tutorjev v okviru TutorCTK	Sodelovanje s skupnostjo uporabnikov, usposabljanje uporabnikov za tutorje, promocija programa	4	30
Patentna informatika in informatika na področju standardov	Število informacij o patentih	Zagotavljanje kompetenc in pogojev za delo informacijskih specialistov	50	150
	Število standardov v zbirki standardov CTK	Nakup standardov za zbirko standardov CTK, revizija veljavnosti standardov	38.000	35.000
	Število informacij na področju standardov	Zagotavljanje kompetenc in pogojev za delo informacijskih specialistov	200	500
Popularizacija tehnike in naravoslovja	Število organiziranih prireditev za popularizacijo tehnike in naravoslovja	Organizacija razstav, predstavitve projektov, predstavitve knjig in drugo	10	50
	Vzpostavitev in delovanje e-časopisa za tehniko	Vzpostavitev uredniškega odbora, organizacija dela, urejanje in promocija	E-časopis ne deluje	E-časopis deluje

Preglednica 7: CTK – vozlišče znanja in tehnologij

1.3.2.4 Vsebinski sklop: Rešitev prostorske problematike

Cilj 15: Rešitev prostorske problematike: Prostorska problematika CTK se vleče praktično od ustanovitve knjižnice leta 1949. Vlada Republike Slovenije se je po preselitvi knjižnice na »začasno« lokacijo na Trgu republike 3 zavezala, da bo v čim krajšem času rešila prostorsko problematiko CTK. To se ni zgodilo vse do danes. Sedanji prostori so potrebni celovite prenove. Poslovni model najema je v celoti zgrešen in je finančno nevzdržen, ob tem pa tudi ne omogoča korenite

preнове. CTK je v 25 letih za najemnino porabila okroglih 10 milijonov EUR, na kolikor je po nekaterih programskih zasnovah ocenjena vrednost novogradnje.

Ocenjujemo, da knjižnica potrebuje okoli 500 čitalniških mest različnih funkcionalnosti. Skupno z drugimi potrebnimi prostori (učilnice, dvorane, prosti pristop, učna delavnica) bi površina obsegala med 4000 in 5000 m².

Lokacija knjižnice naj bi bila v središču mesta, saj bi tako omogočila ugodne transportne povezave ob nočnih urah, blizu središča pa je tudi več fakultet UL.

Cena prostorske rešitve z opremo predvidoma ne bi presegala 10 milijonov EUR.

Program, ki bi ga umestili v nove prostore, bi bil podoben sedanjemu, s tem da bi se izrazito izboljšali pogoji za študente UL in druge uporabnike CTK.

Cilj	Kazalniki	Ukrepi za doseg cilja	Začetna vrednost v letu 2021	Končna vrednost v letu 2025
Rešitev prostorske problematike	Prostorska problematika CTK ustrezno	Izdelava potrebne dokumentacije, promocija idejnih projektov, pridobitev podpore UL, pridobitev podpore Vlade RS, pogajanja, izvedba nakupa, izvedba obnove prostorov.	CTK deluje v najetih prostorih.	Prostorska problematika CTK je ustrezno rešena.

Preglednica 8: CTK – rešitev prostorske problematike

1.3.3 Kratkoročni cilji in naloge za leto 2021

Najpomembnejše kratkoročne naloge v letu 2021 so:

1.3.3.1 Vsebinski sklop: CTK – odprt prostor za inovativno študijsko skupnost – kratkoročni cilji v letu 2021

- Cilj 1: Pridobivanje ter zagotavljanje dostopa do knjižničnega gradiva in informacijskih virov:

V tem vsebinskem sklopu načrtujemo:

- nakup okoli 1.700 enot knjižničnega gradiva v tiskani obliki,
- nakup okoli 8.500 enot knjižničnega gradiva v elektronski obliki,,
- izposoja okoli 50.000 enot knjižničnega gradiva v tiskani obliki,
- okoli 2 milijona uporab elektronskih informacijskih virov,
- uspešno delovanje portala DiKUL,
- okoli 15.000 različnih informacijskih storitev.

- Cilj 2: Upravljanje čitalnic za študij in druge aktivnosti uporabnikov:

V tem vsebinskem sklopu načrtujemo:

- obisk okoli 110.000 uporabnikov⁴.

- Cilj 3: Zagotavljanje infrastrukture odprte znanosti na UL:

V tem vsebinskem sklopu načrtujemo:

- delovanje podpornega centra Odprta knjižnica za potrebe UL,
- okoli 200 različnih informacijskih storitev na področju odprte znanosti,
- zagotavljanje statističnih podatkov o objavah za potrebe UL,
- organizacija usposabljanj na področju politik aktualnih odprtih objav in na področju ravnanja z raziskovalnimi podatki,
- vzpostavitev in pilotno delovanje kontaktne točke za skupnostno znanost na UL.

- Cilj 4: Zagotavljanje informacijske pismenosti študentov UL:

V tem vsebinskem sklopu načrtujemo:

- vsebinsko, organizacijsko in tehnično prenovu sistema usposabljanja uporabnikov,
- 15 usposabljanj s področja informacijske pismenosti v okviru študijskih programov na UL.

- Cilj 5: Sodelovanje pri razvoju knjižničnega sistema na UL:

V tem vsebinskem sklopu načrtujemo:

- izvajanje pogodbe o pridruženem članstvu UL,
- aktivno sodelovanje v strokovnih organih na UL,
- pogovor z vodstvom UL o načrtih in potrebah UL na področju knjižnične dejavnosti ter o vlogi CTK pri tem,
- sodelovanje z MF pri zagotavljanju podpore delovanju CMK.

⁴ Pričakujemo, da se bo epidemija COVID-19 v drugi polovici leta 2021 umirila in bomo spet lahko odprli čitalnice. V nasprotnem bo število obiskovalcev manjše.

Cilji	Kazalniki	Ukrepi za doseg cilja	Ciljna vrednost v letu 2021
Pridobivanje ter zagotavljanje dostopa do knjižničnega gradiva in informacijskih virov	Število dostopnih enot knjižničnega gradiva v tiskani in e-obliki	Zagotavljanje finančnih sredstev, izvajanje nabavne politike, izvajanje postopkov pridobivanja knjižničnega gradiva	210.000
	Delež knjižničnega gradiva v e-obliki	Izvajanje nabavne politike, zagotavljanje ustrežne platforme za uporabo e-virov, uporabniške analize	20 %
	Število uporab knjižničnega gradiva v tiskani obliki	Zagotavljanje izposoje tiskanega gradiva	50.000
	Število uporab informacijskih virov v e-obliki na UL	Vzdrževanje specializiranih informacijskih portalov in orodij za dostop do e-gradiv, vzdrževanje portala DiKUL	2.000 .000
	Število informacijskih storitev	Zagotavljanje kompetenc in pogojev za delo informacijskih specialistov	15.000
Upravljanje čitalnic za študij in druge aktivnosti uporabnikov	Število obiskovalcev	Ustrezen delovni čas, zagotavljanje ustrežne opremljenosti čitalnic	110.000
Zagotavljanje infrastrukture za odprto znanost na UL	Vzpostavitev in delovanje PC Odprta knjižnica	Vzpostavitev PC Odprta knjižnica v sodelovanju z UM in UP, uspešno delovanje	PC Odprta knjižnica deluje
	Število usposabljanj na področju odprte znanosti na UL	Priprava usposabljanj, izvedba usposabljanj	15
	Število informacijskih storitev na področju odprte znanosti	Zagotavljanje kompetenc in pogojev za delo informacijskih specialistov in podatkovnih knjižničarjev na področju odprte znanosti	200
	Vzpostavitev in delovanje analitičnega orodja sIOAnalitika za sledenje odprtim objavam v okolju UL	Zagotavljanje delovanja v okolju UL	Vzpostavljen idejni projekt sIOAnalitika
	Delovanje referenčne točke citizenscience.si za skupnostno znanost na UL	Vzpostavitev in delovanje kontaktne točke	Citizenscience.si pilotno deluje
Zagotavljanje informacijske pismenosti študentov UL	Število izvedenih usposabljanj s področja informacijske pismenosti v okviru študijskih programov na UL	Spremljanje študijskih programov na UL, sodelovanje z nosilci študijskih programov, izvajanje usposabljanj za študente	15
Aktivna vloga pri razvoju knjižničnega sistema na UL	Aktivna vloga CTK pri razvoju in delovanju knjižničnega sistema na UL	Sodelovanje in usklajevanje z vodstvom UL, sodelovanje s knjižnicami UL, sodelovanje v Komisiji za razvoj knjižničnega sistema UL ter v delovnih skupinah komisije	CTK ima aktivno vlogo pri delovanju knjižničnega sistema na UL

Preglednica 9: CTK – odprt prostor za inovativno študijsko skupnost – kratkoročni cilji v letu 2021

1.3.3.2 Vsebinski sklop: CTK – partnerstvo v odprti integrirani nacionalni izobraževalni in raziskovalni infrastrukturi – kratkoročni cilji v letu 2021

Cilj 6: Podpora informacijskemu sistemu o raziskovalni dejavnosti v Sloveniji:

V tem vsebinskem sklopu načrtujemo:

- uspešno delovanje OSICa za tehniko,
- okoli 2.500 verificiranih bibliografskih zapisov.

Cilj 7: Koordinacija konzorcijskega dostopa do mednarodne znanstvene literature:

V tem vsebinskem sklopu načrtujemo:

- pilotni projekt prenove konzorcija CTK,
- zagotavljanje dostopa do okoli 8.000 znanstvenih revij v okviru konzorcija CTK,
- najmanj dve preoblikovalni pogodbi,
- uspešna pogajanja z založniki.

Cilj 8: Aktivna vloga pri zagotavljanju nacionalne infrastrukture odprte znanosti:

V tem vsebinskem sklopu načrtujemo:

- uspešno delovanje repozitorija DiRROS,
- pilotni projekt vzpostavitve podatkovnega portala DiRROSdata,
- strokovno specializacijo in delovanje najmanj enega podatkovnega knjižničarja,
- analizo vzpostavitve analitike odprtih objav IZUM,
- pregled možnosti nadgradnje in vzpostavitve analitičnega orodja sLOAnalitika v sodelovanju z IZUM,
- vzpostavitev in pilotno delovanje nacionalne kontaktne točke za skupnostno znanost citizenscience.si.

Cilj 9: Podpora drugim izobraževalnim zavodom v Sloveniji:

V tem vsebinskem sklopu načrtujemo:

- pilotno vzpostavitev portala Izobraževalna mreža CTK,
- izvajanje storitev za najmanj štiri izobraževalne zavode,
- promocijo storitev.

Cilj	Kazalniki	Ukrepi za doseg cilja	Ciljna vrednost v letu 2021
Podpora informacijskemu sistemu o raziskovalni dejavnosti v Sloveniji	Delovanje OSIC T	Zagotavljanje kompetenc in pogojev za delo informacijskih specialistov za delo OSIC T	OSIC T uspešno deluje
	Število verifikacij tipologij znanstvenih del	Izvajanje verifikacij znanstvenih del	2.500
Koordiacija konzorcijskega dostopa do mednarodne znanstvene literature	Delovanje konzorcija SiOAR	Prenova konzorcijskega delovanja, vzpostavitev formalnih podlag, povezovanje konzorcijskega delovanja z delovanjem PC Odprta knjižnica	Pilotni projekt prenove konzorcija CTK
	Število znanstvenih revij, dostopnih za branje v okviru CTK	Pogajanja s ponudniki, izvajanje javnega naročanja	8.200
	Število preoblikovalnih pogodb in pogodb s servisi zlatih revij v okviru CTK	Zagotavljanje dodatnih finančnih sredstev, pogajanja s ponudniki, izvajanje javnega naročanja	2
	Delež pokritja potreb za odprte objave	Pogajanja s ponudniki mednarodne znanstvene literature, analize odprtih objav	25%
Aktivna vloga pri zagotavljanju nacionalne infrastrukture odprte znanosti	Delovanje repozitorija DiRROS, usklajenost DiRROS s standardi openAIRE	Sodelovanje s ponudniki programske opreme, zagotavljanje kompetenc in pogojev za delo informacijskih specialistov in bibliografov za delo z DiRROS	DiRROS uspešno deluje, usklajenost s standardi openAIRE ni zagotovljena v celoti
	Vzpostavitev in delovanje podatkovnega repozitorija DiRROSdata	Sodelovanje s ponudniki programske opreme, zagotavljanje kompetenc in pogojev za delo informacijskih specialistov in bibliografov za delo z DiRROS	Pilotni projekt DiRROSdata
	Število podatkovnih knjižničarjev	Zagotavljanje kompetenc in pogojev za delo informacijskih specialistov in podatkovnih knjižničarjev na področju odprte znanosti	1
	Vzpostavitev in delovanje analitičnega orodja sIOAnalitika za sledenje odprtim objavam	Sodelovanje z IZUM, vzpostavitev in upravljanje sIOAnalitike	Opravljena analiza aplikacije IZUM ter možnosti izvedbe nadgradnje
	Vzpostavitev in delovanje nacionalne kontaktne točke citzenscience.si	Vzpostavitev, promocija in upravljanje citzenscience.si	Pilotni projekt citzenscience.si deluje
	Podpora drugim izobraževalnim zavodom v Sloveniji	Vzpostavitev in delovanje Izobraževalne mreže CTK	Vzpostavitev, promocija, upravljanje Izobraževalne mreže CTK
Število organizacij, vključenih v Izobraževalno mrežo CTK		Promocija, kakovostno izvajanje storitev	4

Preglednica 10: CTK – partnerstvo v odprti integrirani nacionalni izobraževalni in raziskovalni infrastrukturi – kratkoročni cilji v letu 2021

1.3.3.3 Vsebinski sklop: CTK – vozlišče znanja in tehnologij – kratkoročni cilji v letu 2021

- Cilj 10: Delovanje ustvarjalnega prostora:

V tem vsebinskem sklopu načrtujemo:

- uspešno delovanje ustvarjalnega prostora,
- pilotni projekt skupnostnega upravljanja ustvarjalnega prostora,
- vzpostavitev sistema usposabljanja uporabnikov,
- najmanj 10 izvedb različnih usposabljanj in delavnic,
- okoli 200 uporabnikov ustvarjalnega prostora.

- Cilj št. 11: Vzpostavitev in delovanje Knjižnice stvari:

V tem vsebinskem sklopu načrtujemo:

- pilotni projekt vzpostavitve Knjižnice stvari.

- Cilj 12: Vzpostavitev programov tutorstva:

V tem vsebinskem sklopu načrtujemo:

- pilotni projekt vzpostavitve programov tutorstva Tutor CTK,
- vzpostavitev usposabljanja tutorjev,
- najmanj štiri usposobljeni tutorji.

- Cilj 13: Patentna informatika in informatika na področju standardov:

V tem vsebinskem sklopu načrtujemo:

- uspešno izvajanje storitev patentne informatike in informatike na področju standardov,
- najmanj 50 informacij in verifikacij s področja patentov,
- najmanj 200 informacij s področja standardov,
- dostop do okoli 35.000 standardov v zbirki Standardoteke CTK,
- prenova uporabniškega vmesnika Kataloga standardov CTK,
- dogovarjanje s SIST za pridobitev dostopa do zbirke standardov SIST v prostorih CTK.

- Cilj 14: Popularizacija tehnike in naravoslovja:

V tem vsebinskem sklopu načrtujemo:

- najmanj 10 organiziranih prireditev za popularizacijo tehnike in naravoslovja,

- priprava pilotnega projekta e-časopisa za popularizacijo tehnike in naravoslovja.

Cilj	Kazalniki	Ukrepi za doseg cilja	Ciljna vrednost v letu 2021
Delovanje ustvarjalnega prostora (makerspace)	Delovanje ustvarjalnega prostora	Zagotavljanje ustrezne infrastrukture, zagotavljanje kompetenc in pogojev za delo	Ustvarjalni prostor uspešno deluje
	Število usposabljanj uporabnikov v ustvarjalnem prostoru	Priprava in izvajanje usposabljanj	10
	Število obiskovalcev ustvarjalnega prostora	Zagotavljanje dostopnosti, ustrezen odpiralni čas	200
Vzpostavitev in delovanje Knjižnice stvari	Vzpostavitev in delovanje Knjižnice stvari	Nakup ustreznih predmetov za izposajo, vzpostavitev formalnih organizacijskih pogojev, zagotavljanje kompetenc in pogojev za delo, usposabljanje uporabnikov	Pilotni projekt Knjižnice stvari
	Število predmetov za izposajo	Vsakoletni nakup predmetov, sodelovanje s skupnostjo uporabnikov pri nakupu	Opravljen analiza možnih nakupov
Vzpostavitev programov tutorstva	Vzpostavitev in delovanje programa tutorstva TutorCTK	Zagotavljanje kompetenc, sodelovanje s skupnostjo uporabnikov za tutorje, usposabljanje uporabnikov, promocija programa	Pilotni projekt TutorCTK
	Število tutorjev v okviru TutorCTK	Sodelovanje s skupnostjo uporabnikov, usposabljanje uporabnikov za tutorje, promocija programa	4
Patentna informatika in informatika na področju standardov	Število informacij o patentih	Zagotavljanje kompetenc in pogojev za delo informacijskih specialistov	50
	Število standardov v zbirki standardov CTK	Nakup standardov za zbirko standardov CTK, revizija veljavnosti standardov	38.000
	Število informacij na področju standardov	Zagotavljanje kompetenc in pogojev za delo informacijskih specialistov	200
Popularizacija tehnike in naravoslovja	Število organiziranih prireditev za popularizacijo tehnike in naravoslovja	Organizacija razstav, predstavitev projektov, predstavitev knjig in drugo	10
	Vzpostavitev in delovanje e-časopisa za tehniko	Vzpostavitev uredniškega odbora, organizacija dela, urejanje in promocija	Pilotni projekt e-časopisa

Preglednica 11: CTK – vozlišče znanja in tehnologij – kratkoročni cilji v letu 2021

1.3.3.4 Vsebinski sklop: CTK – rešitev prostorske problematike – kratkoročni cilji v letu 2021

- Cilj 15: Rešitev prostorske problematike:

V tem vsebinskem sklopu načrtujemo:

- izdelavo in predložitev Dokumenta identifikacije investicijskega projekta,
- predstavitev in promocijo prostorske rešitve CTK,
- izdelava osnutka pogajalskih izhodišč.

Cilj	Kazalniki	Ukrepi za doseg cilja	Ciljna vrednost v letu 2021
Rešitev prostorske problematike	Prostorska problematika CTK ustrezno rešena	Izdelava potrebne dokumentacije, promocija idejnih projektov, pridobitev podpore UL, pridobitev podpore Vlade RS, pogajanja, izvedba nakupa, izvedba obnove prostorov.	Izdelan in predložen Dokument identifikacije investicijskega projekta. Predstavitev in promocija prostorske rešitve. Osutek pogajalskih izhodišč.

Preglednica 12: CTK – rešitev prostorske problematike

1.3.3.5 Načrt delovanja v času epidemije COVID-19 in ponovne vzpostavitve storitev po izteku epidemije

V času epidemije COVID-19 bo CTK delovala v skladu s priporočili Nacionalnega inštituta za javno zdravje. Cilji v teh razmerah so sledeči:

- Zagotavljanje čim bolj učinkovitega dostopa do knjižničnega gradiva in elektronskih informacijskih virov.
- Izvajanje informacijskih storitev na daljavo.
- Izvajanje različnih oblik usposabljanja na daljavo.
- Zagotavljanje postopkov pridobivanja knjižničnega gradiva (izvajanje postopkov javnega naročanja, obdelava knjižničnega gradiva).
- Zagotavljanje delovanja OSIC-a za tehniko, repozitorija DiRROS, portala DiKUL in ostalih storitev ali spletnih aplikacij, ki jih v celoti ali v sodelovanju z drugimi izvaja CTK.
- Obveščanje uporabnikov.

Predvidevamo, da bo epidemija korenito posegala v delovanje knjižnice do poletja 2021. V primeru, da se bo po izvedbi ustreznih ukrepov cepljenja

epidemija čez poletje umirila, bomo poleg standardnih storitev posebno pozornost posvetili:

- Obveščanju uporabnikov.
- Promociji virov in storitev CTK.
- Podrobni analizi delovanja v času epidemije COVID-19 ter uspešni implementaciji ukrepov in aktivnosti, ki bodo koristile uporabnikom tudi po epidemiji (na primer dostava knjig na dom, informacijska dejavnost na daljavo in podobno).

1.3.3.6 Mednarodna dejavnost

- Delovanje na področju medknjižnične izposoje in posredovanja dokumentov v mednarodnem merilu.
- Sodelovanje pri izgradnji in upravljanju mednarodne podatkovne zbirke ICONDA.
- Izvedba mednarodnega strokovnega srečanja Pogled na odprto znanost v sodelovanju s partnerji.
- Sodelovanje v mednarodnih projektih in aktivnostih: LIBER Citizen Science Board, Coalition S Expert Group, EOSC Rules of Participation, European Citizen Science Association.
- Udeležba na mednarodnih konferencah.

1.3.3.7 Upravne in kadrovske naloge

- organiziranje in vodenje tajništva ter izvajanje odločitev direktorja,
- sodelovanje s finančno-računovodsko službo,
- sodelovanje pri postopkih javnih naročil in organizacija dela na tem področju,
- sodelovanje pri pripravi splošnih in posamičnih pravnih aktov,
- sodelovanje pri pripravi plač in delovne uspešnosti,
- priprava kadrovskega načrta,
- sodelovanje pri organizaciji notranje revizije,
- sodelovanje z zunanjim strokovnim sodelavcem za varnost in zdravje pri delu,

- sodelovanje pri postopkih upravljanja s stvarnim premoženjem CTK oz. države,
- opravljanje strokovnih in izvedbenih nalog na kadrovskem področju (priprava osnutkov odločb, sklepov, pogodb o izobraževanju in zaposlitvi),
- urejanje podatkov za zdravstveno in socialno zavarovanje za delavce in njihove družinske člane,
- posredovanje zahtevanih podatkov na zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije,
- prijavljanje delavcev na preventivne zdravniške preglede skladno z izjavo o varnosti z oceno tveganja in zdravstveno oceno tveganja pooblaščenega zdravnika ter ukrepi za odpravo tega tveganja,
- evidentiranje prejete pošte v tajništvu CTK,
- pripravljanje popisa gradiva v arhivu CTK, skladno z veljavno zakonodajo, izdelava klasifikacijskega načrta in arhiviranje,
- usklajevanje poslovanja z novimi predpisi.

1.3.3.8 Naloge na področju finančnega poslovanja

Na področju finančnega poslovanja bomo izvajali sledeča delovna opravila:

- plačila in tekoče urejanje, zajemanje, knjigovodsko evidentiranje poslovnih dogodkov po načelu poslovnega dogodka in po načelu denarnega toka (dnevnik glavne knjige, glavno knjigo in analitične evidence – poslovne knjige CTK) in sporočanje podatkov v skladu z Zakonom o računovodstvu, podzakonskimi akti, slovenskimi računovodskimi standardi in drugimi predpisi, vezanimi na to področje,
- upravljanje davčne evidence za CTK v skladu s predpisi s tega področja: davek na dodano vrednost ter izvajanje računovodskega nadzora in nadzora nad izpolnjevanjem terjatev in plačilom obveznosti ter arhiviranje izvirkov knjigovodskih listin,
- spremljanje predpisov s finančno–računovodskega področja in skrb za pravočasno uporabo le-teh pri delu, v sodelovanju z direktorjem CTK,
- obračunavanje in evidentiranje poslovnih dogodkov, vezanih na skupne konzorcijske nabave literature (tuje znanstvene revije in baze podatkov),

- sodelovanje z direktorjem CTK pri pripravi notranjih aktov s finančno-računovodskega področja,
- izvajanje obračuna plač in drugih osebnih prejemkov za zaposlene in skrb za evidence na tem področju (rok za oddajo obrazca M4 – evidenca o izplačanih plačah in o obračunanem in plačanem prispevku za pokojninsko in invalidsko zavarovanje prejšnjega leta, ki je 30. april tekočega leta za prejšnje leto),
- priprava finančnih načrtov in realizacija le-teh (za MIZŠ v skladu s pogodbo o financiranju dejavnosti ter v skladu s predpisi, za ARRS glede na določila pogodbe o sofinanciranju oziroma najmanj 1-krat letno, za Nemško knjižnico najmanj 2-krat letno za MK, za potrebe direktorja praviloma mesečno oziroma po potrebi),
- pripravlja računovodska poročila in obvezne računovodske izkaze,
- priprava premoženjske bilance,
- priprava drugih poročil po potrebi in glede na zakonske predpise (statistična poročila za Statistični urad RS, za Zavod RS za zaposlovanje in drugo).

Pričakovani rezultati na tem področju v letu 2021 so pravočasna oddaja zahtevkov financierjem za pridobitev finančnih sredstev v skladu s pogodbami o financiranju dejavnosti, pravočasna plačila obveznosti do dobaviteljev, izplačila plač in osebnih prejemkov zaposlenim, za tekoča realizirana plačila terjatev (delno s predplačili), obračun in evidentiranje skupnih konzorcijskih nabav literature (tuje znanstvene revije in baze podatkov) in urejanje, zajemanje, knjigovodsko evidentiranje, računovodski nadzor in pravočasno sporočanje podatkov ter priprava zgoraj naštetih poročil in realizacija nalog tako, kot je to bilo v preteklih letih.

Področje	Okvirni stroški (v EUR z DDV)
1. notranja revizija poslovanja javnega zavoda	7.500,00
2. pravne storitve ter izvajanje nalog pooblaščenih oseb za varnost in zdravje pri delu	8.000,00
3. zdravniški pregledi na 60 mesecev (predvidoma 6 do 8 delavcev vsako leto)	1.500,00
skupaj v letu 2021	17.000,00

Preglednica 13: Okvirni stroški izvajanja predpisov v letu 2021

1.3.3.9 Upravljanje z nepremičninami v lasti Republike Slovenije

Predviden je prihodek iz naslova najemnin v višini cca. 1.330,00 EUR letno ter 100 % prihranek pri obratovalnih stroških stanovanja v upravljanju CTK. Obratovalni stroški tega stanovanja v celoti bremenijo najemnika, vendar bodo tudi v letu 2020 povečani stroški zbiranja sredstev v rezervnem skladu.

Predvideno je nadaljevanje najema poslovnih prostorov v objektu TR3, saj je najemna pogodba med Vlado RS in bivšim lastnikom sklenjena za nedoločen čas. V letu 2020 pričakujemo obratovalne stroške na enaki ravni kot v predhodnem letu.

1.3.3.10 Naloge direktorja

- organiziranje in vodenje,
- vodenje strokovnega dela,
- predstavljanje in zastopanje,
- skrb za izvajanje poslovne politike in programa dela,
- organiziranje in usklajevanje delovnega procesa,
- skrb za izvajanje odločitev sveta zavoda,
- priprava programa dela,
- priprava poročila o delu in poslovanju,
- skrb za materialno in finančno poslovanje,
- sprememba sistemizacije delovnih mest,
- sodelovanje pri pripravah za novogradnjo.

Pričakovan rezultat dela direktorja je, da bo knjižnica v letu 2021 dosegla rezultate dela v skladu s programom in finančnim načrtom ter v skladu s potrebami uporabnikov CTK.

1.3.3.11 Izobraževanja in usposabljanja zaposlenih v letu 2021

Seminar/konferenca	Število delavcev						Okvirni stroški EUR
	IČ ⁵	IRIS	PPDI	SKF	ITR	D	
Srečanje knjižničarjev UL	1	4	4				0
Usposabljanje s področja javnega naročanja in financ			1	3			2.000
Izobraževanje COBISS	2	7	2				1.600
Usposabljanje na področju IT					3		1.500
Predstavitve strokovnih novosti	4		4				200
Konferenca ICOLC			1				1000
Konferenca Patlib		1					600
ICONDA Board		1					1000
Konferenca LIBER		1				1	600
Strokovna srečanja s področij tehnike		3					700
Specialna strokovna usposabljanja		4					800
Konferenca ESAC		1					1000
Konferenca ECSA		1					400
Strokovna ekskurzija							1000
Skupaj							12.400

Preglednica 14: Usposabljanja zaposlenih v letu 2021

1.3.3.12 Delovni koledar za leto 2021: izposoja, čitalnica in prosti pristop

1.1.	novi leto - 1. dan	petek	zaprto
2.1.	novi leto - 2. dan	sobota	zaprto
8.2.	Prešernov dan	ponedeljek	zaprto
4.4.	velika noč	nedelja	
5.4.	velikonočni ponedeljek	ponedeljek	zaprto
27.4.	dan upora proti okupatorju	torek	zaprto
30.4	dan pred praznikom	petek	odprto do 13.00
1.5.	praznik dela	sobota	zaprto
2.5.	praznik dela	nedelja	
25.6.	dan državnosti	petek	zaprto
15.8.	Marijino vnebovzetje	nedelja	
31.10.	dan reformacije	nedelja	
1.11.	dan spomina na mrtve	ponedeljek	zaprto
25.12.	božič	sobota	zaprto
26.12.	dan samostojnosti in enotnosti	nedelja	
31.12.	silvestrovo	petek	odprto do 13.00

Preglednica 15: Delovni koledar za leto 2021

⁵ Opomba: Opomba: IČ – Oddelek za izposojno in upravljanje čitalnic, IRIS - Oddelek za informacijske, razvojno-raziskovalne in izobraževalne storitve, PPDI – Oddelek za pridobivanje, dobavo in posredovanje informacijskih virov, ITR– Služba za informacijsko tehnologijo in razvoj, SKF – Služba za splošne, kadrovske in finančne zadeve, D – direktor. Načrt izobraževanja je okvirjen, realizacija je odvisna od finančnih možnosti ter epidemiološke slike.

Delovni čas knjižnice in termine podaljšanih vikendov v letu 2021 bomo sproti prilagajali glede na epidemijo COVID-19.

1.3.4 Investicije in nakup opreme

Načrt nakupa opreme je narejen na podlagi pridobljenih informacij s strani financerja, izhodišč do priprave programa nismo prejeli. Med prioriteta v prihodnjem obdobju je nujno potrebna celovita obnova čitalnic. Ocenjujemo, da bi za to potrebovali okoli 150.000 EUR.

Prioriteta	Zap. št.	Oprema	Namen	Viri sredstev za nakup opreme v letu 2021(v EUR)		
				MIZŠ	Drugi viri	Skupaj
1	1	Računalniška oprema	Zamenjava dotrajane računalniške opreme	9.400	0	9.400
2	2	Oprema za ustvarjalni prostor	Nakup potrebne opreme za ustvarjalni prostor	2.000	0	2.000
2	2	Pohišstvo	Zamenjava dotrajanega pohišstva	4.100	0	4.100
3	3	Druga oprema	Nakup potrebne opreme za nadzor vlage v skladišču	500	0	500
SKUPNO				16.000	0	16.000

Preglednica 16: Načrt nabave opreme v letu 2021⁶

1.3.5 Investicijsko vzdrževanje v letu 2021

Knjižnica ne načrtuje nobenega investicijskega vzdrževanja v letu 2021.

1.3.6 Kadrovska politika in kadrovski načrt v letu 2021

Kadrovski načrt za leto 2021 je priloga tega načrta. V kadrovskem načrtu so prikazani plačni razredi po uveljavljeni zakonodaji (aneksi kolektivnih pogodb, proračun RS za leto 2021, Navodila za pripravo Programa dela in Finančnega načrta CTK za leto 2021).

V letu 2021 načrtujemo enako število zaposlenih kot leto prej, t. j. 40 EPZ.

Možna redna napredovanja v letu 2021

Napredovanja delavcev in način izplačil bomo izvajali v skladu z veljavnimi predpisi.

⁶ Natančen načrt nakupa opreme bo narejen, ko bomo s strani financerja MIZŠ prejeli izhodišča.

Jubilejne nagrade v letu 2021

Načrt izplačila jubilejnih nagrad je usklajen s pogoji iz 177. člena Zakona o uravnoteženju javnih financ ter je v skladu s Kolektivno pogodbo za dejavnost vzgoje in izobraževanja v Republiki Sloveniji.

Varstvo pri delu in zdravje na delovnem mestu v letu 2021

Tudi v letu 2021 bomo z usposabljanji za zaposlene skrbeli za zdravo življenje na delovnem mestu. Skrbno bomo izvajali tudi ukrepe za preprečevanje mobinga.

Preglede delavcev bomo izvajali skladno s podzakonskimi akti iz Zakona o varnosti in zdravju pri delu. Predvidevamo, da bomo na zdravniške preglede poslali 6 do 8 delavcev.

1.4 POVZETEK POROČILA O DOSEŽENIH CILJIH IN REZULTATIH ZAVODA ZA LETO 2020

1.4.1 Povzetek ocene realiziranih ciljev

Delo CTK v letu 2020 je zaznamovala epidemija COVID-19. Ključni cilji, ki smo si jih zadali za leto 2020, so bili:

Kratkoročne vsebinske naloge v letu 2020 so usmerjene v sledeče vsakoletne najpomembnejše vsebinske sklope:

- **Zagotavljanje virov in storitev za najširši krog uporabnikov:** Za študente in zaposlene UL kot tudi za ostale uporabnike smo v skladu z licenčnimi možnostmi zagotavljali čim bolj optimalen nabor informacijskih virov in storitev iz lastnih fondov gradiva kot tudi iz drugih servisov. V sodelovanju z IZUM Maribor smo implementirali novo programsko platformo portala DiKUL. V okviru nove spletne strani smo vpeljali nove načine obveščanja in promocije. Vpeljali smo tudi številne storitve na daljavo, kot so na primer vpis in plačevanje vpisnin in zamudnin na daljavo, referenčno delo z uporabo videotehnologij, dostavo gradiva na dom in podobno.
- **Nabava in upravljanje knjižničnega gradiva ter informacijskih virov:** Na področju nabave gradiva smo vodili politiko skrbne nabave po strokovno podprtih kriterijih v skladu z nabavno politiko, opredeljeno v Navodilih o nabavi knjižničnega gradiva v CTK. Nabave je koordinirala

komisija za nabavo knjižničnega gradiva. V nabavo informacijskih virov smo še naprej vključevali informacijske specialiste ter ostale skrbnike zbirk, ki so s svojim poznavanjem posameznih področij že do sedaj zagotavljali vsebinsko ustrezno pokritost z informacijskimi viri. Še naprej smo pri nabavi informacijskih virov upoštevali želje in predloge uporabnikov. Uspešno smo izpeljali pogajanja z založbami mednarodne znanstvene literature, nekoliko manj uspešni kot prejšnja leta pa smo zaradi spremembe načina sofinanciranja bili na razpisu ARRS za sofinanciranje mednarodne znanstvene literature.

- **Optimalni odpiralni čas knjižnice ter zagotavljanje ustreznih pogojev v čitalnicah:** V skladu z zahtevami in odzivi uporabnikov v okviru podaljšanja delovnega časa (odziv uporabnikov, rezultati poročila o projektu) smo načrtovali, da bo knjižnica tudi v letu 2020 med tednom odprta od 8.00 do 24.00, ob sobotah od 9.00 do 17.00 ter da bo v obdobju izpitnih rokov bomo delovni čas knjižnice podaljšali tudi ob sobotah in nedeljah od 9.00 do 24.00. Zaradi covid-19 smo ta cilj izpolnili le delno. Knjižnico smo za obiskovalce zaprli 13. 3. 2020. Z izposajo na dom po pošti smo uradno pričeli 8. 4. 2020. 29. 4. 2020 smo kot prva knjižnica v Sloveniji odprli svoje prostore, čitalnice pa smo v skladu z navodili NIJZ odprli 4. 6. 2020. 15. 10. smo morali čitalnice ponovno zapreti. Knjižnica je v času čitalnic delovala po prilagojenem delovnem času (od 8.00 do 19.00 oz. do 16.00, ob sobotah od 8.00 do 13.00).
- **Zagotavljanje raziskovalne infrastrukture:** Tudi v letu 2020 smo koordinirali konzorcijsko nabavo mednarodne znanstvene periodike ter nabavo baz podatkov kot podporo informacijskemu sistemu SICRIS. Ohranili smo naročnino na vse obstoje konzorcije. Začeli smo izvajati novo triletno pogodbo za OSIC za tehniko (OSICT). Poudarek dela OSICT je bil na strokovnem in kakovostnem opravljanju pogodbenih nalog s poudarkom na aktivnostih, značilnih za ta center. OSICT je ob nalogah, določenih s pogodbo za ARRS, nadaljeval z delom na področju vzpostavitve in vzdrževanja repozitorija znanstvenih del slovenskih raziskovalnih inštitutov in samostojnih raziskovalcev DiRRROS.
- **Vzdrževanje in nadgradnja repozitorija DiRRROS:** Kljub epidemiji COVID-19 smo uspešno izpeljali tekoče vzdrževanje repozitorija, vključitev

novih članov (Fakulteta za tehnologijo polimerov), nadgradnjo na področju zajemanja licenc in raziskovalnih projektov ter na področju analitike APC-jev. Aktivno smo se vključili v strokovno razpravo za izgradnjo podatkovnega repozitorija na obstoječi programski platformi.

- **Posredovanje virov in medknjižnična izposoja:** Nadaljevali smo z aktivno udeležbo v mednarodni mreži zagotavljanja in dobave virov v skladu z najnovejšimi standardi in uspešnimi praksami na tem področju. Zagotavljali smo dostop do storitev medknjižnične izposoje in posredovanja dokumentov na spletnem portalu CTK in na portalu DIKUL, uvajali smo nove storitve za uporabnike zunaj univerzitetnega območja. Vzdrževali smo dobre poslovne stike s partnerji, s katerimi sodelujemo: z drugimi knjižnicami, raznimi dobavitelji v Sloveniji in v svetu, z založniki. Skrbeli smo za strokovno izpopolnjevanje za boljšo odzivnost na zahteve dela (spoznavanje novih sistemov za posredovanje dokumentov, poglobljanje jezikovnih znanj, spremljanje novosti na področju MI).
- **Informacijska podpora odprti znanosti:** V letu 2020 smo na področju odprte znanosti izvedli sledeče aktivnosti:
 - vzpostavitev podpornega centra Odprta knjižnica;
 - upravljanje in nadaljnji razvoj repozitorija Digitalnega repozitorija raziskovalnih organizacij Slovenije – DiRROS ter sodelovanje pri razvoju podatkovnega repozitorija;
 - sodelovanje v delovni skupini projekta EOSC Rules of Participation;
 - sodelovanje v ekspertni skupini Koalicije S v sodelovanju z ARRS;
 - sodelovanje v novo nastajajoči Skupnosti odprte znanosti Slovenije;
 - skupnostna znanost: organizacija strokovnega posveta na temo skupnostne znanosti v Sloveniji, nadaljevanje aktivnosti v odboru za skupnostno znanost pri LIBRU, vključitev v European Citizen Science Association ECSA, podpora projektu skupnostne znanosti covid.si;
 - sodelovanje na strokovnih srečanjih LIBER in ECSA;
 - organizacija strokovnega posveta Pogled na odprto znanost,
 - delovanje učne delavnice v CTK in promocija odprtega znanja (odprta znanost, odprto izobraževanje).

- **Implementacija DiKUL v okolje servisa COBISS:** V letu 2020 smo uspešno implementirali novo programsko opremo za DiKUL v okolje servisa COBISS.
- **Vzpostavitev podpornega centra Odprta knjižnica:** podporni center Moja knjižnica smo vzpostavili v sodelovanju z Univerzitetno knjižnico Maribor in Univerzitetno knjižnico Univerze na Primorskem. Obsega tri sklope aktivnosti.
 - 1.) Informacijska podpora odprtim objavam (svetovanje raziskovalcem glede načina objav, plačila APC, avtorskih pravic, možnosti objav na različnih platformah, pojasnjevanje določil za OP v različnih razpisih, npr. Obzorja Evropa, razpisi ARRS, svetovanje uredništvom domače znanstvene periodike, svetovanje drugim knjižnicam in podobno).
 - 2.) Informacijska podpora delu z raziskovalnimi podatki (svetovanje raziskovalcem glede možnosti objav raziskovalnih podatkov, sodelovanje z Research Data Alliance – RDA, obveščanje o aktivnostih European Open Science Cloud – EOSC ipd.).
 - 3.) Podpora skupnostnemu raziskovanju deležnikov (ustanovitev in podpora skupnosti, promocija raziskovalnih dosežkov, predstavitve raziskovalnih dosežkov mladih, evidentiranje obstoječih projektov, pilotna aplikacija za iskanje zainteresiranih deležnikov ipd).
- **Oprema, vzpostavitev in skupnostno upravljanje učne delavnice:** Prenovili smo prostor za izvajanje programa ustvarjalnega prostora, namestili smo dva nova 3D-tiskalnika, vzpostavili smo program usposabljanja uporabnikov.
- **Skupnostna znanost:** V letu 2020 smo postali osrednji deležnik pri podpori in razvoju skupnostne znanosti v Sloveniji. Povezali smo se z drugimi deležniki ter delovali na različnih področjih skupnostne znanosti. Aktivno smo se vključevali v delo LIBER Citizen Science Board, European Citizen Science Association in pa v skupnost odprte znanosti v Sloveniji. Izpeljali smo tudi strokovni posvet na temo skupnostne znanosti.
- **Zelena knjižnica:** V skladu z možnostmi v obstoječih prostorih smo vzpostavili program zelene knjižnice, ki pa smo ga zaradi COVID-19

izpeljali le deloma v obliki nakupa literature s področja trajnostnega razvoja in ekologije.

Drugi projekti: Izdelovali smo različne ekspertne študije ARRS na področju delovanja koalicije S. Sodelovali smo v različnih strokovnih forumih (Nacionalni svet za knjižnično dejavnost RS, Resolucija o raziskovalni in inovacijski strategiji Slovenije ipd.).

1.4.2 Delo knjižnice v času COVID-19

Knjižnico smo za obiskovalce zaprli 13. 3. 2020. Z izposojno na dom po pošti smo uradno pričeli 8. 4. 2020. Dne 29. 4. 2020 smo kot prva knjižnica v Sloveniji odprli svoje prostore, čitalnice pa smo v skladu z navodili NIJZ odprli 4. 6. 2020. Delo v času epidemije je potekalo brez problemov in z veliko mero truda zaposlenih. Tam, kjer je bilo to mogoče, (informacijska dejavnost, deloma IT-služba, administrativna dela) so delavci v celoti delali od doma, kjer pa je bilo delo vezano na prisotnost v prostorih, so delavci ob upoštevanju navodil delali v CTK.

V času zaprtja so kolegice in kolegi temeljito razkužili vse prostore in tudi gradivo. Izvedli smo globinska čiščenja knjižnice, čiščenje zračnikov in klime, čiščenje steklenih površin in drugo. Očistili smo tudi knjižnično gradivo. Ker smo se lotili čiščenja od kosa do kosa, smo tudi odkrili manjše žarišče okuženega gradiva s plesnijo. Posledično smo ustrezno strokovno ukrepali in gradivo izločili. Tako so na primer okuženi starejši volumni referenčnega časopisa Chemical Abstracts. Vse to gradivo že nekaj časa ni bilo v uporabi. Domnevamo, da je razlog za okužbo slab pretok zraka v zaprtih kompaktnih omarah. Problem je v celoti pod nadzorom. Tudi mikroklimatski parametri sedaj v celoti ustrezajo standardom.

V času karantene smo izvedli nekaj zanimivih projektov:

- Vpeljali smo t. i. Srečanja z uporabniki, kjer smo v odprtem strokovnem dialogu razpravljali o strokovnih tematikah, kot so na primer različni vidiki odprte znanosti, vrednotenje znanstvene odličnosti in podobno;
- izdelali in vzdrževali smo spletni imenik informacijskih virov v odprtem dostopu, ki pokrivajo problematiko COVID-19 <http://koronavirus.ctk.uni-lj.si/brezplacni-viri/>.

- v sodelovanju s FKKT in drugimi institucijami smo kot partner sodelovali v projektu COVID.SI, ki je pilotni projekt naše Platforme skupnostne znanosti (Citizen Science) <https://covid.si/>.
- pri založbi Elsevier smo dosegli, da so v času epidemije slovenske bolnice lahko dostopale do revij Science Direct in do kliničnega orodja Clinical Key;
- začeli smo pogajanja z založbo Elsevier za novo naročniško obdobje. Na tem področju smo opravili predvsem veliko analiz podatkov ter izdelali opomnike za pogajanja. Letos so člani naše pogajalske skupine rektorji in prorektorji slovenskih univerz (UL, UM, UP in UNG), za kar gre največja zasluga prof. dr. Krajncu, ki je kot član naše pogajalske skupine tako zasedbo uspešno koordiniral. Zavzemamo se za preoblikovalno pogodbo, kjer bi v okviru podobnih finančnih okvirov pridobili tudi možnosti odprtih objav in bi tako raziskovalcem prihranili trud in denar iz raziskovalnih razpisov;
- ARRS smo zastopali v delovnih skupinah Plan S (Expert Group in Leaders Group). ARRS je član koalicije S, so pa težave, ker nima niti neke jasne strategije na tem področju kot tudi ne strokovnjakov. Nas tematika zanima s stališča upravljanja konzorcijev in lahko pridobljena znanja in izkušnje prinesemo v te projekte;
- kot upravljalec Digitalne knjižnice Univerze v Ljubljani smo opravili obsežno delo priprave nove platforme portal DiKUL, ki bo od julija dalje deloval na platformi COBISS+. Tukaj imamo dve veliki nalogi, in sicer da kot upravljalec na Univerzi v Ljubljani zagotovimo funkcionalnosti (avtentikacija, iskalne možnosti, AZ sezname...) in skladnost informacijskih virov z dejansko dostopnostjo ter da kot upravljalec konzorcijev skupaj z IZUM-om upravljamo fond e-gradiv v Sloveniji;
- zagnali smo projekt kompetenčnega centra za odprto znanost z delovnim naslovom Odprta knjižnica (v sodelovanju z Univerzo v Mariboru in Univerzo na Primorskem);
- upravljali smo repozitorij DiRROS in pridobili nove člane: Mirovni inštitut, Kliniko Golnik in Fakulteto za tehnologijo polimerov <http://dirros.openscience.si/>;
- dokončali in zagnali smo novo spletno stran;
- začasno smo tudi vpeljali dostavo knjig na dom;

- postali smo koordinator projekta Covid19Dataportal.si;
- izvedli smo poziv samostojnim raziskovalcem in drugim fizičnim osebam k brezplačni izdelavi bibliografij raziskovalcev v času karantene. Zanimivo je, da so se odzvali tudi slovenski raziskovalci iz tujine;
- z Medicinsko fakulteto smo zaradi težav pri upravljanju Centralne medicinske knjižnice sklenili dogovor, ki temelji na pogodbi o pridruženem članstvu CTK UL, da v prehodnem obdobju do izbire novega vodje CMK nudimo vodstvu MF pomoč pri opravljanju knjižnice, za kar bomo pridobili finančno nadomestilo.

Sredi maja se je celoten kolektiv vrnil na delo – kot rečeno, smo v juniju odprli čitalnice. Čitalnice bi lahko po moji oceni odprli že veliko prej, a se je NIJZ pač odločil za omilitev ukrepov šele takrat. Zaprtje knjižnice bo v veliki meri vplivalo na rezultate knjižnice v letu 2020. Vsekakor bo poleg negativnih dejstev tudi veliko pozitivnih informacij in izkušenj. Ob koncu bi se zahvalil tudi MIZŠ, Direktoratu za visoko šolstvo za izjemno podporo v tem času.

Trenutno je okrnjena oziroma zaprta storitev uporabe čitalnic. Problem uporabe čitalnic je, da so hkrati v teh prostorih tudi knjige v prostem pristopu in je težko nadzirati brskanje uporabnikov po policah, ob zelo naraščajočem številu okužb s covid-19 je v prostorih čitalnic nemogoče zagotoviti ustrezno zračenje.

1.4.3 Poročilo o kadrovski politiki

Leto 2020 je CTK začel s 40 zaposlenimi delavci, končal pa z 39 zaposlenimi delavci. Ena delavka je oktobra dala odpoved in v decembru smo izvedli nov razpis za zaposlitev, ki se bo realiziral v januarju 2021. Napredovanja in izplačila jubilejnih nagrad so bila izpeljana v skladu z veljavnimi predpisi.

1.4.4 Povzetek poročila o finančnih rezultatih

Povzetek poročila o finančnih rezultatih temelji na oceni realizacije po načelu denarnega toka za leto 2020.

PRIHODKI V 2020 PO DENARNEM TOKU		
VRSTE PRIHODKOV	ZNESEK PRIHODKOV (EUR)	DELEŽ %
Prihodki iz sredstev javnih financ	4.761.820,86	99,89
Drugi prihodki za izvajanje javne službe	52.858,34	0,1
Prihodki od prodaje blaga in storitev na trgu	3.746,43	0,01
SKUPAJ	4.818.425,63	100
ODHODKI PO DENARNEM TOKU		
	ZNESEK ODHODKOV (EUR)	DELEŽ %
Izdatki za literaturo	2.687.926,54	58
Izdatki za zaposlene	1.213.149,93	26
Ostali izdatki iz poslovanja (blago in storitve , obratovalni stroški, ...)	345.725,34	7,5
Najemnina	336.252,96	7,3
Osnovna sredstva	15.873,03	1,2
SKUPAJ	4.598.927,80	100

Preglednica 17: Struktura prihodkov in odhodkov v letu 2020 – denarni tok